

El FEIL, resultats d'una aposta keinesiana

Glòria Pérez-Salmerón: «El principal objectiu és contextualitzar la Biblioteca Nacional en el model d'oferta de l'era digital»

El nou servei del BOPB, una solució a la dispersió de la informació oficial

SUMARI

04

10

14

20

24

28

03 | Editorial

La sortida de la crisi, model per armar

04 | A fons

El FEIL, resultats d'una aposta keinesiana

10 | En xarxa

La xarxa més tramada

14 | Municipis singulars

Micropobles, macroresponsabilitats. L'odissea dels municipis amb menys de cinc-cents habitants

18 | A debat

Quin balanç feu del FEIL?

20 | L'entrevista

Glòria Pérez-Salmerón: «El principal objectiu és contextualitzar la Biblioteca Nacional en el model d'oferta de l'era digital»

24 | Ciutadania

La teleassistència, un servei per viure amb més seguretat i autonomia

28 | Innovació local

El nou servei del BOPB, una solució a la dispersió de la informació oficial

34 | Bones pràctiques

39 | Llibres i webs

Fotografia de portada: Ingram Publishing

Direcció: Carme Pérez. **Coordinació:** José Iglesias **Redacció:** Estrella Barrero, Susana Burgos, Alberto García, José Iglesias, Enric Monné, Ethel Paricio, Carles Sabater, Glòria Santamaria, Eva Viñals. **Col·laboracions:** Eduard Buil, Esteve Feliu, Toni Rivero, Ramon Viladomat. **Fotografia:** Bito Cels, Judit Contreras, Òscar Ferrer, Òscar Giralt, Ingram Publishing, Ros Ribas, Joan Roca de Viñals, Jaume Soler, Xavier Valls. **Maquetació:** Alberto García. **Assessorament lingüístic i producció editorial:** Direcció de Comunicació. **Consell editorial:** Anna Berruezo, Antònia Bisbal, Xavi Casinos, Juan Echániz, Marina Espinosa, Cristina Gómez, Emiliano Jiménez, Manel Martínez, Òscar Martínez, Carme Pérez, Eva Viñals.

Projecte gràfic: Eumogràfic. **Preimpresió:** TECFA GROUP. **Impressió:** SA DE LITOGRAFIA. **ISSN:** 1133-2328 / **DL:** B-1069-1992

Servei de Premsa. Diputació de Barcelona: Rambla de Catalunya, 126, planta 2a. 08008 Barcelona / s.premsa@diba.cat / www.diba.cat / Publicació bimestral / Distribució gratuïta.

Els articles de col·laboració que publica el DB expressen l'opinió dels seus autors, la qual no ha de ser necessàriament compartida pels responsables de la revista.

La sortida de la crisi, model per armar

S'apropa el Cap d'Any del 2010 i encara la crisi, que crèiem que passaria com una pluja dura però temporal, i que no sembla remetre. Un «brot verd» és contestat per l'àugur de torn, i fins i tot sembla que hi ha gent que gaudeix de la permanència d'un negre panorama de núvols de tempesta. Però no és cert que no hi ha llum al final del túnel. És només que és difícil de reconèixer perquè el paisatge que ens trobarem no serà mai de nou el que hem deixat enrere. Per mal, però sobretot per bé, l'ardu procés de superació ens haurà obligat a ser més eficaços i més eficients. En aquest sentit, hem procurat en aquest número apropar-nos als processos que s'estan produint en el nostre particular *mid-term* de l'angoixant situació econòmica per contestar els seus efectes i per preparar-nos per al nou futur que ens espera a la sortida. Així, en l'*A Fons* analitzem el que ha suposat el Fons Estatal d'Inversió Local (FEIL) i el seu èxit en la generació d'ocupació a l'Estat i a Catalunya i portem a la palestra, en *A Debat*, les veus dels alcaldes i alcaldesses que expliquen els seus caos particulars a l'hora d'aplicar els recursos que el pla els ha subministrat, i on abordem la feina feta per la Diputació mitjançant l'oficina *ad hoc* creada per assegurar que també els municipis petits i mitjans puguin optar als fons complint amb els exigents requisits d'urgència i complexi-

tat previstos per obtenir i executar els seus projectes. Sense deixar mai de treballar per ajudar els ajuntaments en la seva tasca continuada de mantenir els equipaments i les infraestructures locals, al servei dels ciutadans, com es pot observar en les seccions d'*En Xarxa*, anunciant que ja s'ha arribat al número rodó de 200 biblioteques posades en marxa, o, en la secció de *Ciutadania*, a les 55.000 assistències a la gent gran de qui tenim cura. I sense deixar de banda que el brau nou món que ens espera a l'altre costat tindrà necessitat de grans dosis de creativitat, presentem, a *Innovació Local*, la posada al dia d'un vell clàssic com és el BOP, amb el seu nou format digital, o com ajuda el nostre Circuit d'Espectacles a l'arribada i supervivència de l'art escènic a tots els racons de la província.

Per últim, s'acosta una alba molt diferent, però hi ha reptes que perviuen i que estan especialment afectats pels ingressos minvants, com el del finançament local, sobretot els dels ens amb menor població que proliferen al nostre territori, els micropobles, que abordem en la secció de *Municipis singulars*, i de la solució dels quals depèn en gran mesura la supervivència del model de desenvolupament rural i de la salut del camp i de la natura catalans. ■

Foto: Óscar Giralt

A FONTS

EL FEIL, resultats d'una aposta keinesiana

Foto: Servei de Premsa

L'impacte del FEIL sobre el mercat de treball a Catalunya ha estat positiu: s'han creat 59.464 llocs de treball, el 14% de l'ocupació generada a tot l'Estat

La Direcció de l'Observatori Econòmic Local de la Diputació de Barcelona ha realitzat una exhaustiva anàlisi sobre les característiques i els resultats del Fons Estatal d'Inversió Local (FEIL).

El FEIL ha distribuït, seguint el criteri poblacional (176,98 euros per capita), 8.000 milions d'euros entre els municipis. Per això, Andalusia (18%), Catalunya (16%) i Madrid (13%) són les tres comunitats autònomes que aglutinen gairebé la meitat del total d'aquests recursos econòmics, mentre que Ceuta i Melilla (0,32%), Cantàbria i la Rioja (1%) són les comunitats amb un import més baix.

Gairebé tots els municipis han sol·licitat el fons i han utilitzat pràcticament el total de l'import obtingut. El percentatge d'ús d'aquest fons ha estat del 99,95%. En total s'han aprovat 30.772 actuacions en el marc del FEIL.

Els municipis amb més població i que, per tant, han obtingut més recursos, han realitzat un major nombre d'actuacions i la mitjana de cost de les obres aprovades ha estat més elevada. A Madrid, amb un conjunt de municipis molt poblats, la mitjana del cost d'obra aprovada ha estat de 867.293 €/obra, el més elevat de l'Estat, mentre que el més baix s'ha donat a Castella i Lleó, amb 112.679 €/obra. El cost mitjà dels projectes aprovats amb el FEIL a Espanya ha estat de 259.940 €/obra.

En termes relatius al PIB de cada comunitat, el FEIL resulta tenir més pes quan menys potent, econòmicament parlant, sigui la comunitat. Això passa perquè la distribució del fons s'ha realitzat per població, al marge de l'estructura econòmica territorial. En total, l'import global del FEIL representa el 0,73% del PIB espanyol. Per al País Basc és del 0,55% del seu propi PIB; a Madrid, del 0,56%; a Navarra, del 0,58%, i per a Catalunya és del 0,63%. Totes aquestes comunitats se situen per sota de la mitjana estatal, mentre que Galícia, amb

l'1,07% i Andalusia, amb 0,96%, són les comunitats on el FEIL té un pes més gran sobre el PIB territorial, clarament per sobre de la mitjana espanyola.

Quant al nombre de projectes per municipi es dona una gran varietat. Des de la mitjana d'1,63 obres per municipi a la Rioja, a 14,96 obres per municipi a la regió de Múrcia. Aquesta ràtio és important perquè es produeix un efecte multiplicador respecte de la creació de llocs de treball. És a dir, la mateixa quantitat de diners destinada a un nombre major de projectes crea més llocs de treball que aquesta mateixa quantitat adreçada a un nombre menor de projectes, encara que tinguin una dotació més gran.

L'impacte que el FEIL ha tingut sobre les hisendes locals ha estat molt important, tant sobre l'ingrés com sobre la despesa municipal. El FEIL ha suposat el 85,85% de la mitjana dels ingressos assignats a inversió (capítols VI, VII i IX) dels últims quatre exercicis i el 72,87% de la mitjana de la despesa de capital (capítols VI i VII) del mateix període.

La inversió en espai i promoció industrial, i en edificis, equipaments socials i infraestructures suposa la principal destinació del fons, ja que concentra el 71,3% dels recursos i el 84,3% de les obres.

L'objecte principal de les inversions finançades amb el FEIL als municipis espanyols són obres que es poden qualificar de caràcter econòmic, que representen el 58,81% dels recursos econòmics i el 62% de les actuacions aprovades. La resta (el 41,19% dels recursos i el 38% de les actuacions) són obres de caràcter social.

El 25% de les obres que s'han dut a terme als municipis amb el 23,56% dels recursos econòmics del fons han estat per a infraestructures i equipaments relacionats amb la prestació de serveis municipals que la Llei de bases reguladora de règim local no inclou com a obligatoris.

Els municipis amb menys habitants són els que financen amb el FEIL més proporció d'obres relacionades amb serveis no obligatoris, tant en volum de recursos com en el nombre d'actuacions.

L'ocupació generada amb el FEIL als municipis espanyols ha estat de 424.158 persones, el 53% més de les previsions municipals. Es tracta de persones integrades (57,5%), és a dir, persones que ja estaven ocupades però els contractes de les quals s'acabaven i han estat renovats per a la realització de las obres del FEIL, i de llocs de treball de nova creació (42,5%).

El FEIL ha ocupat l'1,84% de la població activa a Espanya durant l'any 2009, cosa que vol dir que, de no haver existit, la taxa de desocupació hauria augmentat gairebé dos punts percentuals.

De mitjana, per cada 100.000 € invertits gràcies al FEIL, s'han generat cinc llocs de treball o, dit d'altra forma, per una inversió de 18.858,26 € s'ha creat un lloc de treball.

De mitjana, per cada municipi el FEIL ha generat 52 llocs de treball i per cada projecte s'han creat 14 llocs de treball. Per cada mil habitants de l'Estat, el FEIL ha suposat 9 ocupats.

El FEIL ha realitzat inversions en obres ja existents i també ha creat noves infraestructures i equipaments. L'obra nova representa el 19,51% de tota la inversió realitzada amb el fons a Espanya i el 13,11% de totes les obres finançades amb aquest instrument. Aquesta nova inversió generarà en el futur despeses de manteniment i reposició, que els municipis hauran d'assumir, per un valor de 119,4 milions d'euros (despesa induïda del FEIL).

La despesa induïda per habitant és de 2,64 € de mitjana a Espanya. Representa el 0,27% de la mitjana de despesa municipal liquidada de l'últim quadrienni i un increment de l'1,47% de la despesa habitual de manteniment i reposició municipal.

El FEIL, com a programa destinat a inversió real i manteniment, ha generat un impost de valor afegit (IVA) d'uns 1.140 milions d'euros. Per tant, dels 8.000 milions d'euros invertits per l'Estat, més de 1.140 milions d'euros retornen en concepte d'IVA. Una part d'aquest IVA va a la Unió Europea, a les comunitats autònomes i a les corporacions lo-

cals, en aplicació de les pròpies lleis de finançament, quedant uns 500 milions d'euros. D'aquests, els ajuntaments haurien de rebre'n almenys una part, sigui per fer front a la despesa induïda ja comentada, sigui per a la despesa de gestió necessària per desenvolupar el pla.

Catalunya

Catalunya és la segona comunitat autònoma en recursos obtinguts pel FEIL, el 73% dels quals es concentren a la província de Barcelona. La mitjana de recursos per obra aprovada és de 324.281 €. La comunitat catalana realitza el 12,8% d'obres del FEIL, un 60% de les quals a la província de Barcelona. Bàsicament, l'objecte de les obres són espais públics i promoció industrial (30,2%), edificis i equipaments socials (29,3%) i infraestructures (23,6%), els més destacats també a la resta d'Espanya.

A Catalunya es du a terme una proporció més elevada d'obres de raó social que en el conjunt de l'Estat, encara que generalment es dediquin la majoria dels recursos i dels projectes del FEIL català a la realització d'obres de caràcter econòmic a las quatre províncies. El 20,38% de les obres finançades amb el fons estan relacionades amb la prestació de serveis no obligatoris, mentre que en recursos econòmics se supera el 18,64%. Barcelona és la província on el percentatge és menor (18,92% de les obres i 17,02% dels recursos) i Lleida aquella en què és major (24,54% i 25,83%, respectivament).

L'impacte del FEIL sobre el mercat de treball de Catalunya ha estat positiu. S'han creat 59.464 llocs de treball (el 14% de l'ocupació generada amb el FEIL a Espanya), superant les expectatives en el 45%. Barcelona, amb 42.297, és la província que més llocs de treball ha generat amb el fons, el 71,13% del total català, i gairebé el 10% del total d'Espanya. El FEIL ha estalviat atur a Catalunya, de mitjana l'1,50% de la població activa, una mica menys que la mitjana de municipis espanyols (1,84%).

Les obres noves finançades amb el FEIL a Catalunya produiran una despesa induïda de manteniment i reposició de 15.808.828,37 € (el 13,24% del total de despesa induïda pel

FEIL a l'Estat). A Barcelona es concentra el 65,77% d'aquesta despesa induïda catalana, que suposarà 2,19 € per capita, xifra que representa el 0,20% del total de la despesa municipal catalana habitual.

A la província de Barcelona, 18 municipis han optat per la fórmula mancomunada per a la realització de projectes, modalitat atípica en el conjunt d'Espanya.

Les comarques del Barcelonès (41%), el Vallès Occidental (16%) i el Baix Llobregat (14%) aglutinen el 71% de tots els recursos del FEIL de la província i el 55% dels projectes aprovats.

Als municipis barcelonins de més de 20.000 habitants, el FEIL ha tingut un notable impacte sobre les hisendes locals, major que en el conjunt dels municipis d'Espanya. Les principals destinacions de les obres finançades amb el FEIL a Barcelona són els edificis i equipaments socials (31%), els espais públics i promoció industrial (30,8%) i les infraestructures (21,7%). Per tant, hi ha més concentració d'obres de caràcter econòmic, encara que proporcionalment sigui més baixa que en el conjunt de Catalunya o l'Estat.

A Barcelona, gairebé el 19% de les obres finançades amb el FEIL estan relacionades amb la prestació de serveis no obligatoris i aglutinen el 17% dels recursos obtinguts.

La incidència que ha tingut el FEIL en el mercat de treball en els municipis de Barcelona és rellevant i positiva: s'han generat 42.297 llocs de treball, 45% més dels previstos, majoritàriament persones integrades (60%). El nombre de persones ocupades gràcies al FEIL ha propiciat una taxa d'activitat de l'1,47%, amb la qual s'ha frenat potencialment la taxa d'atur provincial gairebé l'1,5%.

La despesa induïda de les noves infraestructures i equipaments finançats pel FEIL als municipis de Barcelona serà de 10.341.865,91 €, xifra que representa el 0,8% de la mitjana de la despesa municipal dels anys 2004-2007 o 1,94 € per habitant provincial.

Foto : Ingram Publishing

30.772 actuacions en tot l'Estat han generat llocs de treball per a 424.158 persones, un 1,84% de la població activa espanyola, que és el que no ha crescut la taxa d'atur gràcies a aquest fons

Força llums i algunes ombres

Segons els autors de l'informe, el FEIL ha estat un exemple d'aplicació d'una política keynesiana per part del govern central per tal que la despesa pública (8.000 milions d'euros) reactivés l'economia i atenués els elements negatius del cicle de recessió econòmica. S'ha de subratllar que no ha estat una política pública municipal, sinó una política pública estatal, l'escenari de la qual han estat els municipis i que s'ha activat de forma excepcional i amb urgència.

El FEIL ha estat positiu en la mesura que ha representat una oportuna i valenta injecció de recursos a un sector com el de la construcció, molt important en l'estructura econòmica del país i amb un pes primordial en el mercat de treball. Quan es va aprovar el FEIL, a finals del 2008, no se sabia amb seguretat quina intensitat tindria la crisi econòmica, ni quina seria la seva durada, i es plantejava com una actuació transitòria i conjuntural que permetia augurar que, una vegada finalitzada, ens trobaríem ja en un procés de recuperació econòmica, encara que ha resultat no ser així, ja que la crisi s'ha prolongat al llarg del 2009 i de la primera meitat del 2010, tot i que possiblement amb una agressivitat menor.

Aquest tipus d'inversió de xoc s'ha d'entendre com una mesura excepcional. No es tracta d'un programa de finançament de les inversions que es pugui repetir any rere any, ni que es pugui utilitzar com a causa o excusa per retardar i no abordar una qüestió pendent de solució des de fa molt temps: el finançament dels governs locals. El desenvolupament puntual del FEIL no exclou de cap manera la necessitat que es completi i aprovi una llei d'hisendes locals, més moderna i ajustada a la realitat dels actuals governs.

El fet d'utilitzar els ajuntaments com a eina executiva d'aquest programa s'explica per la conjuntura i per la necessitat d'executar el programa amb la màxima celeritat. Si es fa així, es traspassen tota una sèrie d'obligacions, tant administratives com de logística i gestió, a uns governs locals que, en principi, no estaven especialment preparats, tenint en compte el gran percentatge que hi ha a Espanya de municipis inferiors a 5.000 habitants (85%), amb limitats recursos tècnics i de gestió.

Els ajuntaments han assumit els projectes de manera urgent i sense previsió pressupostària. D'això es pot deduir que, si bé és positiu que es produeixi una inversió real als municipis, per a les hisendes municipals no és senzill assumir un impacte tan important sobre les seves estructures administratives. El disseny del FEIL exigia que els projectes no estiguessin prèviament pressupostats i una execució immediata, és a dir, no pretenia alleugerir el finançament local de les inversions pròpies ja pressupostades. Per això, en relacionar el FEIL amb els pressupostos i la hisenda municipals, s'ha de rebaixar un tant la valoració de la seva efectivitat.

S'ha de recordar que parlem d'una quantitat molt important, 8.000 milions d'euros que representen el 0,73% del PIB estatal per a l'any 2008, una quantitat que per si mateixa significa el 88% de tots els ingressos que han tingut els municipis en concepte de participació en els ingressos de l'Estat per a l'any 2008 i el 31% del deute financer de cada ajuntament, i que no tenia la funció d'alleugerir ni de dinamitzar la maquinària pressupostària, en aquest cas s'haurien aconseguit unes condicions més idònies per plantejar programes d'inversions a més llarg termini. En aquest sentit, per als autors, es pot raonar, per exemple, que si el conjunt de municipis pogués reduir en només un any el 31% del deute financer, s'afavoriria que s'emprengués una política d'inversions més estable i consolidada.

El FEIL tenia com a objectiu principal dinamitzar l'economia i el mercat de treball, fet que, de manera implícita, el vinculava en especial al sector de la construcció, que representa el 10,4% del PIB i que ocupa al 12,5% de la població. Aquest sector s'estava deteriorant d'una manera accelerada, creant grans bosses d'atur, no només en el mateix sector sinó també en àmbits vinculats. Sense dubte, aquest programa d'inversió, que ha superat els 30.000 projectes d'obres, ha comportat una sacsejada positiva per a l'activitat econòmica i, en especial, per al castigat sector de la construcció, i ha contribuït a mitigar el desbocament de l'atur, encara que no es pot oblidar que la xifra d'aquest a finals de l'any 2009 superava el 19%, amb la construcció i la indústria com els dos sectors que més han contribuït a augmentar-la.

EL FEIL, un dic contra la crisi

Antoni Fogué
President

Punts forts

- **8.000** milions d'euros de fons.
- **0,73%** PIB espanyol.
- **73%** de la mitjana de la despesa municipal de capital de l'últim quadrienni.
- Només **cinc** municipis no han sol·licitat projectes.
- **30.000** actuacions.
- **425.000** llocs de treball.
- **53%** més que els previstos inicialment.
- **1,84%** d'increment a la taxa d'atur de no haver existit.
- Respecte pels principis de subsidiarietat i autonomia municipal.

Punts febles

- Decisió estatal, execució local.
- Es podria haver reduït el deute en un **31%**.
- Es podria haver augmentat la PIE en un **88%**.
- Criteri exclusivament poblacional (**176,98 €** per capita), no existeix element de redistribució territorial.
- Obres no pressupostades prèviament, no prioritàries, discutible en termes de servei públic.
- El requisit d'urgència ha pressionat molt els municipis petits (**85%**).
- Despesa induïda: **0,27%** de la mitjana de la despesa municipal líquida de l'últim quadrienni.
- **119,4** milions d'euros en total.
- Mitjana de **2,64 €** per habitant.
- La continuïtat dels llocs de treball no està garantida.

Com a política de xoc, per activar un sector de la construcció (bàsicament petites i mitjanes empreses), el FEIL ha estat una contribució vàlida. Quant a la creació de llocs de treball, es podria dir el mateix, encara que amb alguns matisos. Dels més de 425.000 llocs de treball creats, quants realment són estructurals?, o el que és el mateix, quants tindran continuïtat? Quants dels treballadors integrats realment haurien anat a l'atur si no s'hagués creat el FEIL? Finalment, una vegada acabada l'execució del programa, quina part de la nova contractació s'ha consolidat? Quina ha estat la durada dels contractes?

Aquests matisos, així com certes llacunes en les finances dels governs locals, no resten vàlides al FEIL, que ha complert els seus objectius, ha permès contenir l'atur en l'1,84% i ha tingut una incidència important en les empreses mitjanes i petites. ■ **José Iglesias Etxezarreta**

En aquest quart trimestre de l'any mirem enrere per valorar per a què ha servit per al món local una eina, en el disseny de la qual no vam participar, però que hem hagut de gestionar amb solidesa, el Fons Estatal d'Inversions Locals (FEIL). En resum, podríem dir que aquesta aposta per la injecció de recursos per assegurar la continuïtat d'emergència dels sectors més afectats per l'ull de l'huracà de la crisi, especialment de la construcció, ha complert amb nota les seves previsions inicials, i ho ha fet en un grau tal que els ajuntaments n'han demanat, pràcticament per unanimitat, el manteniment sota la forma d'un nou Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat (FEOSL).

I és que, quant a garantir l'ocupació, principal objectiu rere de la posada en marxa d'aquests fons, el FEIL ha estat innegablement un èxit clamorós: amb 30.772 actuacions a tot l'Estat ha generat llocs de treball per a 424.158 persones, el 53% més de les previsions municipals; fet que suposa l'1,84% de la població activa espanyola. És a dir que, sense el FEIL, la taxa d'atur del 2009 hauria augmentat en gairebé 2 punts percentuals. L'intens compromís que, en el territori que ens pertoca, ha suposat per a la Diputació de Barcelona, mitjançant l'Oficina d'Assistència al FEIL que es va crear *ad hoc* per ajudar els municipis petits i mitjans a complir els requisits d'urgència existents per poder accedir als recursos i als consegüents terminis de proposta i execució dels projectes, una mostra més del nostre convenciment sobre la seva utilitat. Sabem que no és un instrument eternament repetible o estructural, però també estem convençuts que ha servit de dic de contenció, de primera línia de batalla, enfront dels efectes més dramàtics i immediats en el camp de l'ocupació d'una situació econòmica fosca que esperem que es vagi aclarint en breu. En aquest front està la Diputació, com ho està també en l'altre àmbit afectat per la crisi, el dels serveis socials i l'assistència als ciutadans, on hem desenvolupat altre tipus de plans de xoc propis que també hem tractat en aquestes pàgines, sense, a més, deixar mai de treballar per ajudar els ajuntaments en la seva tasca continuada de mantenir els equipaments i les infraestructures locals. ■

EN XARXA

La xarxa més tramada

Fotografies: Gerència de Serveis de Biblioteques

Les biblioteques han esdevingut veritables motors culturals del municipi

Aquest setembre s'inaugurava l'equipament número dos-cents de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona amb l'horitzó de tancar el 2010 amb un balanç de 201 biblioteques i nou bibliobusos, que donaran servei a 5,5 milions de persones. Però aquest entramat de lectura pública no només es defineix per unes impressionants xifres d'implantació territorial, que en fan un dels més complets d'Europa, sinó per la qualitat d'un servei que ha sabut reinventar, de la mà dels ajuntaments, el concepte de biblioteca i fer-lo atractiu a la població.

Com quasi tot el que ha significat modernitat en aquest país, els orígens de la biblioteca pública cal anar-los a buscar als anys de la Mancomunitat de Catalunya (1914-25). Tanmateix, els temps posteriors a aquesta institució van ser massa convulsos per permetre la continuïtat d'un projecte que, òbviament, mai va ser una prioritat del franquisme. L'únic pal·liatiu va ser la xarxa de biblioteques de la Caixa de Pensions que, des del 1923, va crear una trama de sales de lectura per tot Catalunya i Balears, que va arribar a tenir 130 establiments en el moment de la seva dissolució, ja al 1993. El diputat de Cultura, José Manuel González Labrador, recorda que «les biblioteques de "la Caixa" van ser importants a l'hora de compensar el dèficit de serveis públics dels municipis i, sens dubte, van contribuir a l'impuls cultural del país entre els anys trenta i setanta, però no van ser el nostre

precedent, sinó una contribució al projecte iniciat per la Mancomunitat, bàsicament enfocat a atendre escolars».

Així doncs, no és fins a meitat de la dècada dels vuitanta que la Diputació de Barcelona, sota la presidència d'Antoni Dalmau, veu en les biblioteques un dels eixos estratègics de la seva política cultural i de servei als municipis. Durant el mandat de Manel Royes, la corporació provincial dóna un pas endavant i estableix les bases del model actual, recollides en la declaració pública «Democratitzar la informació» (1990). En aquest document es palesa la voluntat d'apostar fort per la millora del servei bibliotecari públic, en un moment en què les diferents administracions no tenien una estratègia gaire definida en aquest camp. En la declaració es posa de relleu la voluntat d'impulsar una política de xarxa i cooperació entre la Diputació i els ajuntaments; la imprescindible informatització de les biblioteques i l'accés als nous suports informatius; i la intenció d'estendre el sistema bibliotecari als municipis de més de 5.000 habitants i als altres nuclis de població mitjançant bibliobusos. Per al diputat de Cultura, la clau de volta que va permetre l'actual desplegament bibliotecari va ser «**saber implicar els ajuntaments del territori perquè assumissin competències en biblioteques, una matèria que, fins aleshores, es considerava una atribució de les diputacions provincials**».

Punts d'encontre de gent i d'esdeveniments

El model bibliotecari, iniciat ara fa vint anys, respon a dues premisses: la vo-

luntat de situar la biblioteca com a agent cultural de la vida dels municipis i la recerca d'un model espacial, organitzatiu i de serveis que ho permetés. «**La inspiració es va buscar fora de les nostres fronteres, als països nòrdics, especialment a Dinamarca**», fa memòria González Labrador. «**Es volia dotar les biblioteques de llum, amplitud, comoditat per als usuaris, una idea de servei obert a tota la població i no només a un segment.**» Les primeres biblioteques inaugurades sota aquests criteris van ser la Mestre Martí Tauler de Rubí —que enguany ha canviat d'emplaçament— i la Joan Miró de Barcelona, que va ser la primera informatitzada.

«**Considerem que, a banda dels serveis que s'ofereixen, l'arquitectura de l'edifici és primordial per atraure els ciutadans**», explica González Labrador. «**Pensem en edificis que convidin a entrar i que, un cop a l'interior, despertin l'interès per passejar-s'hi. Això significa que la zona d'accés ha de tenir una configuració espacial que permeti "llegir l'edifici", intuir quins espais hi trobarem. En definitiva, l'arquitectura de la biblioteca ha de ser un valor afegit als serveis que s'hi ofereixen.**» Pel que fa a l'organització dels espais, la Diputació de Barcelona assessora els arquitectes posant l'accent en la flexibilitat i la multifuncionalitat: «**considerem que un bon edifici bibliotecari ha de ser flexible, però sense ser avorrit o clònic**», apunta el titular de l'Àrea de Cultura.

I alhora que es reflexiona sobre com han de ser els edificis que acullen els lli-

bres, també es pensa en com i quan treure'ls a l'exterior: «El model de biblioteca que impulsem no es limita a l'espai físic», afirma el diputat. «Així, alguns municipis han optat per traslladar part dels seus fons de llibres i revistes a platges, piscines, terrasses, mercats o places; tot el que sigui necessari per apropar i facilitar la lectura als ciutadans, i, en aquest cas, vincular-la al temps d'oci.» Aquest darrer estiu, més de trenta biblioteques de la Xarxa han ofert els seus serveis a l'aire lliure.

El «model Diputació de Barcelona» ha aconseguit que les biblioteques esdevinguin pols d'oferta cultural: «Al llarg d'aquests anys» —assegura el diputat—, «hem impulsat i consolidat un programa de foment de la lectura que la potencia com a valor d'enriquiment personal i que dóna aquest suport a les biblioteques perquè esdevinguin veritables motors culturals del municipi, tot facilitant l'accés de la ciutadania al coneixement i a l'oferta bibliogràfica actual. L'oferta de foment de la lectura es tradueix en una programació estable d'activitats al llarg de l'any adreçada a cada tipus de públic i interès i que inclou conferències, tallers, espectacles infantils... que evidencien el lligam de la biblioteca i la comunitat local.»

En opinió del diputat de Cultura, «no ens hem dedicat a donar subvencions, sinó a crear estructures i serveis, per això som un exemple a tenir

en compte a Espanya i l'estranger. I aquests esforços han donat resultats, especialment a partir de l'any 2000, quan s'evidencia la bona resposta de la ciutadania a les biblioteques». Més de dos milions d'usuaris amb carnet —que també dóna accés a qualsevol biblioteca pública de Catalunya i a un munt d'avantatges culturals— així ho corroboren.

Perspectives de futur: entre la biblioteca virtual i el llibre electrònic

El Pla de mandat 2007-2011 de l'Àrea de Cultura haurà complert els objectius de creixement que s'havia marcat i s'assolirà, a finals del 2011, la xifra de 213 biblioteques i nou bibliobusos. Aquest mandat haurà estat també rellevant per haver canviat el sistema informàtic de gestió bibliotecària que, segons el diputat, «és la garantia que les biblioteques de la província, tecnològicament parlant, puguin assumir els reptes plantejats per als propers anys». D'aquest canvi informàtic l'eina més visible és l'Aladí, el catàleg que permet consultar els documents del conjunt de la Xarxa i proporciona serveis de valor afegit per als usuaris: visualització de portades, resums dels documents, espai personal on desar llistes de lectures, valoració dels documents del catàleg... «A part de facilitar l'accés a la informació i agilitar els tràmits més habituals» —diu González Labrador— «volem que serveixi per compartir opinions i coneixements amb els usuaris i fomentar la seva participació.»

«Un dels reptes dels propers deu anys de la política de lectura pública és adaptar-nos al llibre electrònic i a les noves estratègies editorials que transformaran el concepte de préstec», anuncia el diputat de Cultura. «No vull dir que les biblioteques deixin de tenir sentit els propers anys. Al contrari, bona part de l'èxit de les biblioteques de la nostra Xarxa és perquè són un espai cultural flexible i polivalent, però les transformacions del sector editorial han de ser motiu d'una reflexió estratègica.»

Davant d'això i dels efectes de la crisi econòmica, el diputat de Cultura és molt clar: «Caldrà repensar alguns aspectes del model de cooperació entre les institucions, i probablement una major implicació del Govern de la Generalitat de Catalunya en el manteniment de les biblioteques municipals. El desplegament de la biblioteca virtual ens ajudarà en aquesta direcció, com també ho farà un replantejament del model dels bibliobusos —unitats més àgils, més reduïdes però amb una major presència als ajuntaments petits—. En qualsevol cas, el proper Pla de mandat de la Diputació de Barcelona posarà damunt la taula aquestes reflexions i les solucions a adoptar en aquest context caracteritzat per l'austeritat i per la implantació, lenta però certa, del llibre electrònic», conclou González Labrador. ■ [Enric Monné i Camps](#)

Bona part de l'èxit de les biblioteques de la Xarxa és perquè són un espai cultural flexible i polivalent

Les xifres de l'èxit

El 1986 pot considerar-se «l'any zero» del naixement de la Xarxa de Biblioteques Municipals. Fa 24 anys, hi havia a la província de Barcelona noranta biblioteques i un bibliobús, la qual cosa significa que la Xarxa ha crescut el 132%. Actualment, disposa d'un fons de vuit milions de documents (llibres, CD, DVD i revistes), accessible des de qualsevol biblioteca de la Xarxa gràcies al préstec interbibliotecari.

Però més espectacular que l'oferta és, en aquest cas, la demanda: d'1,8 milions l'any, s'ha arribat a 17,5 milions de visites, això és un creixement del 894%. I si ens fixem en els préstecs, les dades també són sensacionals: 676.000 al 1986 contra 12,5 milions al 2010. Un creixement del 1.749% només té una lectura possible: les biblioteques ja formen part de la quotidianitat de la ciutadania. ■ E. M. C.

Micropobles, macroresponsabilitats. L'odissea dels municipis amb menys de cinc-cents habitants

Els micropobles s'autodefineixen, segons Antoni Lloret Grau, president de l'associació que els agrupa, com aquells municipis amb menys de cinc-cents persones. *Micro* de població, no pas de superfície, que acostuma a ser *macro*, tret d'alguns casos com Sant Martí Sesgueioles o Puigdàlber. Són pobles amb menys de cinc-cents persones i a més a més amb molt poc terme municipal. Però normalment és a l'inrevés. N'hi ha més de seixanta a la província de Barcelona, molts dels quals de consell obert.

Es poden fer desaparèixer ajuntaments, però no la gent. En un micropoble, hi hagi ajuntament o no, hi ha d'haver clavegueram, enllumenat públic, uns mínims serveis...

L'origen és molt divers. Uns han estat més poblats, com el cas d'Argençola, que abans de la Guerra Civil tenia més de dues mil persones, i ara n'hi ha dues-centes cinquanta. D'altres no s'han mogut o han anat fluctuant, cent amunt, cent avall. Depèn de moltes circumstàncies històriques. Tots els pobles, siguin grans o petits, vénen de les divisions medievals, de parròquies o d'atorgaments als senyors feudals. Tot deriva d'aquí. El fet que hagi crescut o disminuït la població depèn de la zona, el país és molt divers. També és el cas dels micropobles que són agregats, que tenen un nucli, i els que són dispersos, que a efectes de gestió tenen una transcendència «brutal». Hi ha zones de la província que es caracteritzen sobretot per aquests últims: Anoia, Osona, Bages. N'hi ha alguns que pràcticament no tenen nucli de població, fet que suposa un plus de gestió, de manteniment de camins, de portar serveis a la gent gran, etc., que són determinants a l'hora de prendre la decisió de viure-hi o d'anar-se'n a un nucli urbà.

Però tots comparteixen la mateixa problemàtica pel fet que tenen les mateixes demandes. En qualsevol cas, hi ha un denominador comú, que són els dèficits de gestió i de dotacions. **«Un ajuntament de consell obert, com poden ser Cava, Sobremunt o Granera, on hi ha menys de cent persones, ho té molt difícil per poder-se gestionar. Collsuspina, que té més de tres-cents habitants, té problemes semblants als d'un municipi de tres mil però la capacitat de gestió és molt menor»**, descriu Lloret. L'exemple més clar és la política de subvencions. Els terminis són els mateixos, per a una ciutat de vint mil ha-

bitants que per a un micropoble. Però la capacitat de gestió i fins i tot el personal tècnic que tenen per fer les sol·licituds o els avantprojectes no són els mateixos. I això s'agreuja, per exemple, en casos en què es requereix urgència, com en els fons d'emergència FEIL i FEOSL. En un cas s'ha de dependre del Consell Comarcal mentre que en l'altre hi ha una capacitat tècnica pròpia. **«L'avantatge és per als grans. En el mateix temps poden fer la feina molt més fàcilment.»**

Per això una de les demandes del sector és que es faci una discriminació positiva cap als micropobles. I que se'ls atorgui almenys un període de temps superior en el cas de les peticions de subvenció, per exemple. Que es prevegin les condicions en què es trobaran les administracions petites per complir els requisits. I actualment es parla molt de lleialtat institucional, que no s'aprovin lleis sense preveure les partides pressupostàries imprescindibles perquè les administracions implicades puguin sufragar les despeses que suposen.

En aquest sentit, en relació amb el finançament dels micropobles, un estudi de la Universitat de Lleida, encarregat i traslladat al conseller Castells per l'Associació de Micropobles fa uns mesos, proposava, entre força altres conclusions, que hi hagués uns mínims garantits de pressupostos per als municipis amb menys de dues-centes cinquanta persones i per als municipis fins a cinc-centes persones. Segons el seu portaveu, **«és una aspiració molt mínima. Les quantitats que es demanen són molt**

Fotografies: Arxiu/Oscar Giralt

El president de la Diputació, Antoni Fogué, acompanyat de l'alcalde, Jordi Servitje, va presentar recentment el projecte de la nova Casa Consistorial de Veciana pensada amb espais multifuncionals per atendre millor la ciutadania

modestes i som conscients que no som en un moment propici. És una proposta que solucionaria una petita part dels problemes de finançament».

De totes maneres, hi ha factors molt positius que expliquen la pervivència d'aquests nuclis. Alguns fins i tot creixen. De fet, quan es va crear l'Associació n'hi havia sis o set més que ara a Catalunya. La gent que s'hi queda o que hi va de nou, molta amb professions lliberals que es poden permetre viure al camp, ho fan perquè viuen a micropobles amb bons transports i comunicacions, i un nivell de serveis mínimament acceptables.

Tanmateix, Lloret valora que **«el que potser faria falta és incentivar encara més que la gent dels pobles no n'hagi de marxar per poder fer segons què en la seva vida»**. El manteniment de la gent al territori és clau per al propi manteniment del territori. Hi ha molts micropobles on queden molt pocs joves que vulguin continuar fent de pagès. I no tan sols per la duresa de l'ofici, sinó perquè tot el que hi ha al voltant de la dedicació no es prou atractiu. Ara es pot disposar d'eines tan avançades i sofisticades com tractors plens d'automatismes, però hi ha llocs on no arriba Internet o no hi ha suficients espais d'esbarjo.

I els seus defensors destaquen també que, més enllà de la bellesa, la qualitat de vida o la tranquil·litat d'aquests paratges, existeix un valor profund de veïnatge que no es troba en altres llocs: **«Diffícilment necessitem programes municipals específics de solidaritat o de participació ciutadana. La gent ja ho fa, això d'ajudar-se per arreglar un camí, per exemple. En canvi, el veïnatge és un actiu que és difícil de trobar en una ciutat»**. ■ José Iglesias Etxezarreta

«Les diputacions han de particularitzar més el seu tracte amb els micropobles»

Entrevista a Antoni Lloret Grau, psicòleg; president de l'Associació de Micropobles i cap de programes de l'Àrea de Salut Pública i Consum de la Diputació de Barcelona

Per a les administracions no existeix una categoria de micropobles que faci excepcions reglamentàries...

Gràcies a l'existència de l'Associació es comença a reconèixer almenys la «marca» de micropobles. De moment, s'han aconseguit dues coses. Una, que l'Administració, en aquest cas la Generalitat, reconegui que hi ha una part dels municipis que tenen un seguit de problemes de gestió pel fet de ser grans en territori però amb pocs habitants. I per una altra banda, sí han començat algunes convocatòries específiques per a ajuntaments petits per dotar de serveis que no són per a pobles o ajuntaments més grans. Per exemple, les que hi ha hagut recentment per a vehicles de servei municipal, que surten en condicions molt avantatjoses. Se n'arriba a subvencionar el 90%. Si no, un ajuntament així mai podria arribar a tenir un vehicle d'aquestes característiques, quan precisament és el que més s'adapta a les seves necessitats. Són accions petites, és incipient, però ja comencem.

Per l'altra banda també hi ha detractors que argumenten que hi ha massa municipis i defensen l'agrupació...

Es poden fer desaparèixer ajuntaments, però no la gent. En un micropoble, hi hagi ajuntament o no, hi ha d'haver clavegueram, enllumenat públic, uns serveis mínims, i si a més l'ajuntament no és allà, sinó que s'ha d'anar a 15 quilòmetres la població s'haurà de desplaçar per fer els mínims tràmits. Des d'un punt de vista del govern podria semblar un estalvi, però des del nostre punt de vista ens sembla que és un estalvi misèrrim. Si estiguéssim parlant de països com Dinamarca o Suècia, que han fet aquest exercici de reagrupar municipis, potser el debat i les condicions de partida serien unes altres. Estem parlant de països on la igualtat d'oportunitats és per a tothom, els serveis són per a tothom, que la renda està efectivament repartida per a tothom, on el nivell de qualitat democràtica està consolidat, aquí ens hi acostem

però encara no hem arribat a aquests estàndards. D'acord, pensem-hi, però quan arribem a aquests estàndards. Mentrestant, amb uns ajuntaments que tenen unes dotacions tan mínimes, l'estalvi és també mínim, per tant no tindria sentit. El que té sentit, i nosaltres ho proposem, és fomentar la mancomunitat de serveis, una fórmula ja inventada, però que segurament caldria incentivar i convindria promoure.

Hi ha veus que defensen eliminar les diputacions i n'hi ha d'altres que diferencien entre les que només transfereixen partides i les que precisament donen serveis als ajuntaments petits i mitjans. Quin és el seu paper?

Depèn de la diputació. No totes tenen la mateixa capacitat tècnica o financera. No es poden comparar, n'hi ha algunes amb molt més territori que d'altres i que tenen molts més micropobles i que, per tant, amb molt menys pressupost han de fer la mateixa feina. Per exemple, hi ha un poble, Sant Esteve de la Sarga, al Pallars Jussà, on fins i tot l'ajuntament ha fugit del municipi. Només passar per la carretera és un intent de suïcidi i per fer qualsevol tràmit s'ha d'anar a Tremp. Dit això, en general, la valoració de les quatre diputacions catalanes és sempre acceptable. Tret d'aquesta necessitat de particularitzar més, els serveis que donen les diputacions són serveis útils, que sovint supleixen o complementen la capacitat dels ajuntaments. El concepte de desenvolupament rural, malgrat que ja s'estan fent esforços, hauria de ser molt més ampli. La Diputació de Barcelona hauria de tenir un paper encara més actiu. Té l'Àrea d'Espais Naturals i la de Medi Ambient, que ja tenen una gran incidència, i estem força contents amb el manteniment de les vies locals que ens fan de les carreteres, però com a acció política, com a vessant més adreçada a la ruralitat, entenem que podria potenciar-la. Més incidència suposa més igualtat d'oportunitats i, per tant, que més gent decideixi que pot continuar vivint a la zona. ■ J.I.E.

Quin balanç feu del FEIL?

Fa més de dos anys, el govern espanyol va aprovar el Pla Espanyol per a l'Estímul de l'Economia i l'Ocupació (Pla E), un pla integral de més de 100 mesures de política econòmica. Entre elles, el Fons Estatal d'Inversió Local (FEIL). A Catalunya, l'import que es va transferir amb càrrec al FEIL per a la realització de 3.908 projectes va ser de 851.553.492'86 euros l'any 2009. L'impacte sobre el mercat de treball va significar la creació de 59.464 llocs de treball (el 14% de l'ocupació generada amb el FEIL a Espanya). Barcelona, amb 42.297, és la província que més llocs de treball ha generat amb el fons, el 71,13% del total català, i gairebé el 10% del total d'Espanya.

Per la seva banda, els ajuntaments catalans van presentar 4.018 projectes al Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local (FEOSL) durant el 2010. Aquest fons està dotat amb un pressupost global de 796,1 milions d'euros i es preveu que generi 20.578 llocs de treball.

Xavier Boquete i Saiz
Alcalde de Masquefa

No ens enganyem. No és que ara, de cop i volta, l'Estat cregui en els ajuntaments i sigui sensible a les greus dificultats econòmiques que patim els municipis, només perquè ens ha fet dues aportacions econòmiques extraordinàries com el FEIL i el FEOSL. Un cop més els ajuntaments hem estat utilitzats per als interessos d'una altra administració. L'Estat no té ni infraestructura ni mecanismes per repartir en el territori 13.500 milions d'euros. Qui millor, doncs, que els ajuntaments per resoldre-li l'embolic? Ens «regalen» el FEIL i el FEOSL, que comporten uns certs beneficis, sí, beneficis fugaços. Però no resolen la gran qüestió de fons, l'històric i endèmic problema de finançament dels ajuntaments.

Hem col·laborat amb el FEIL i el FEOSL sent utilitzats com a repartidora, posant-hi recursos tècnics, humans i econòmics. I ens hem carregat de despeses. Ara tenim unes infraestructures que hem de mantenir. I no sabem com, perquè no disposem de recursos ordinaris. El Govern de Madrid s'inventa el FEIL i el FEOSL, però ens retalla els ingressos per tributs de l'Estat. I ens cauen també els altres ingressos. Com podem mantenir els serveis als nostres vilatans i vilatanes? Avui oferim més i millors serveis que mai. Però el nostre model de finançament és exactament el mateix que el 1979. Ens sentim certament desvalguts. Potser que hi comencem a posar una mica de sentit comú. ■

Joan Vilà i Carbonell
Alcalde de Cabrera de Mar

D'entrada cal dir que 755.000 euros corresponents al Pla estatal d'inversions van ser destinats al nostre municipi. Vam poder desenvolupar sis projectes de millores d'infraestructures, equipaments i patrimoni. La majoria d'aquests són projectes de poca envergadura, com l'asfaltat de sis carrers que presentaven el paviment malmès, la millora de la seguretat del trànsit rodat. Es va urbanitzar l'entorn de la biblioteca, cosa que va permetre gaudir d'un nou espai públic; va millorar-se el paviment del poliesportiu, i vam invertir en la conservació i restauració de les termes romanes, passant així a enriquir una miqueta més el patrimoni arqueològic. L'obra més important ha estat la primera fase del desdoblament de la xarxa de clavegueram i recollida d'aigües pluvials a la Riera. El balanç que podem fer és positiu, ja que per una banda ha estat un ajut a les inversions a curt termini i per l'altra ens ha permès realitzar obres molt necessàries a llarg termini. ■

Montserrat Sanmartí i Pratginestós
Alcaldesa de Sant Fost de Campsentelles

A la convocatòria 2009, vàrem aconseguir subvenció per a cinc projectes, que vam repartir per tot el municipi, no volíem que una zona sortís més beneficiada que una altra. Van ser bàsicament obres de substitució de clavegueram i d'urbanització de carrers, que anaven lligades a projectes que ja havíem executat en part, amb fons municipals i contribucions especials, i així tancàvem el projecte. Inclús vam fer una inversió municipal per fer una intervenció en una de les urbanitzacions que s'havia quedat sense FEIL. Aquest 2010, ha estat interessant la part dedicada a polítiques socials, que ens ha permès mantenir serveis a la persona que, amb l'actual situació econòmica, potser s'haguessin vist afectats. Parlo de serveis a la gent gran i a les famílies, principalment. També hem pogut crear una plaça de policia local especialitzada en violència de gènere i menors. Els Fons d'Inversió Local han resultat molt beneficiosos per al municipi i per tant la valoració és positiva. Ens han permès realitzar una sèrie d'intervencions que, en l'àmbit municipal, no haguéssim pogut assumir, a més de generar llocs de treball a Sant Fost. ■

Conxita Campoy i Martí
Alcaldesa de Malgrat de Mar

Fa tot just dos anys, quan la crisi començava a fer-se present als ajuntaments, ens arribava una bona notícia: des del Govern de l'Estat ens donaven una injecció de moral, ens concedien una aportació econòmica extra per a inversions. Un ajut als ajuntaments per a inversions sempre és d'agrair i més quan és al cent per cent. Quasi sempre estem acostumats a subvencions que en el fons són «trampa», perquè no són mai a la totalitat, i la resta dels diners sempre els acaba aportant l'ajuntament a base d'endeutar-se. A més, permet als ajuntaments executar projectes que, per la situació econòmica, no s'haurien pogut dur a terme.

A Malgrat en el primer FEIL ens van donar tres milions d'euros l'any 2009. Vam poder dur a terme el projecte d'execució del camp de futbol i una zona verda al voltant d'un pavelló d'esports ja existent. En el segon, la quantitat va ser una mica més reduïda, dos milions d'euros, però tan efectiva i tant d'agrair com la primera. Estem construint un edifici per a l'arxiu municipal, amb totes les noves tecnologies i l'estalvi energètic que tots estem obligats a anar implantant.

El FEIL és una bona eina per pal·liar la crisi que tenim. La responsabilitat de cadascú és utilitzar-lo adequadament i, si no hi ha projectes, cal ser valent i retornar l'ajut, per no gastar inútilment. De ben segur que alguns ajuntaments han fet coses tal vegada menys necessàries, però és evident que ha estat una ajuda per a les empreses constructores, per als treballadors i per a tota la societat, que pot gaudir de les inversions fetes. No hi ha lloc a dubtes.

Sense el FEIL només una diferència ens hagués separat de l'actual situació: els municipis sense poder executar les millores corresponents i moltes més persones a l'atur. En l'últim FEIL, teníem la possibilitat que el 20% de l'ajut anés aplicat a noves ajudes socials. A Malgrat no el vàrem aplicar, ja que no quedava garantit el seu finançament per als propers anys i, també, perquè les ajudes socials estan cobertes. Per tant, per fer coses noves que més endavant serien de difícil gestió vàrem creure que era millor no fer-les. No voldria acabar sense agrair la predisposició de la Diputació de Barcelona que es va posar immediatament al servei dels ajuntaments per tramitar els ajuts, elaborar projectes i ajudar en tot allò que ens fos necessari en unes tramitacions que eren noves per a nosaltres. ■

L'ENTREVISTA

Glòria Pérez-Salmerón: «El principal objectiu és contextualitzar la Biblioteca Nacional en el model d'oferta de l'era digital»

Fotografies: Servei de Premsa

Glòria Pérez-Salmerón és la nova directora de la Biblioteca Nacional d'Espanya (BNE). Funcionària de la Diputació de Barcelona va iniciar els seus passos en la biblioteconomia com a directora de la Biblioteca pública de Badalona, i va arribar a ser la presidenta de la Federació Espanyola de Societats d'Arxivística, Biblioteconomia i Museística (FESABID), càrrec que ha deixat en ser nomenada directora de la BNE.

El vestíbul de la Biblioteca Nacional d'Espanya es troba ocupat per una vuitantena d'infants i joves. Esperen el seu torn per visitar el Museu de la BNE i en especial l'exposició «Miguel Hernández 1910 – 2010. L'ombra vençuda» inaugurada no fa gaire. Dos dels exemples de les més de quaranta activitats que la BNE ofereix per apropar el món del llibre i la cultura a la població. Actualment, la BNE custodia més de 27 milions de documents en una superfície de 90.000 m².

Quina és la missió de la BNE en l'era digital, quan els llibres es poden emmagatzemar en un «núvol»?

L'anomenada «informàtica en núvol» — *cloud computing*— és un model tecnològic que permet oferir serveis de com-

putació a través d'Internet. El «núvol» és una metàfora d'Internet. Està relacionada amb l'accés als repositoris que contenen la informació, la connexió als magatzems virtuals.

la Biblioteca Digital Hispànica (BDH), el recurs en línia que proporciona accés lliure i gratuït a milers de documents digitalitzats. La BDH facilita la consulta, la lectura i la descàrrega de llibres impresos del segle xv al xix, manuscrits, dibuixos, gravats, fullets, cartells, fotografies, mapes i atles. Un altre dels principals objectius és la difusió dels seus fons. En aquest sentit, la BNE ha començat a treballar en col·laboració amb Bubok, un servei d'impressió sota demanda, que proporciona als usuaris de la BDH la possibilitat d'adquirir obres de les col·leccions digitals. En el futur es preveu la continuació del projecte de digitalització massiva, la col·laboració i la consecució de convenis de digitalització amb altres entitats i continuar amb la participació de la BDH en nous projectes europeus.

Quins altres serveis digitals ofereix la BNE?

La BNE ofereix molts dels seus serveis a través de la seva pàgina web — www.bne.es—, que rep mensualment més de 50.000 visites. Es pot fer la sol·licitud a distància del carnet de la BNE, realitzar préstec interbibliotecari, que

«Ens proposem innovar. La BNE ha de tenir un model de gestió sostenible basat en la millora de processos i en l'eficàcia»

putació a través d'Internet. El «núvol» és una metàfora d'Internet. Està relacionada amb l'accés als repositoris que contenen la informació, la connexió als magatzems virtuals.

En aquest sentit, la BNE té la missió de convertir-se en el gran repositori espanyol que reculli, organitzi, custodïi i faciliti l'accés als continguts dels llibres i objectes digitals del patrimoni bibliogràfic de la cultura hispànica a través del «núvol».

Fa poc, l'Hemeroteca Digital ha rebut les felicitacions d'historiadors com ara Ian Gibson. Quins serveis ofereix?
Són molts els investigadors i usuaris de la BNE que lloen

permet als usuaris l'accés a documents d'altres biblioteques espanyoles i estrangeres, així com també, els usuaris poden reservar amb anterioritat els fons que volen consultar en una data determinada, el que anomenem «petició anticipada»; fins i tot, es pot fer la sol·licitud de reproducció d'obres de fons.

Quins objectius es planteja com a nova directora de la BNE?

Contextualitzar la BNE en el model d'oferta que marca l'era digital és el principal objectiu. Això comporta, entre d'altres, un ambiciós pla de digitalització partint d'un partenariat publicoprivat de la mà de Telefónica. Hem previst la digitalització i l'accés en línia de 25 milions de pàgines a

---

«La missió de la BNE és convertir-se en el gran repositori espanyol que reculli, organitzi, custodii i faciliti l'accés al patrimoni bibliogràfic de la cultura hispànica a través del "núvol"»

finals de l'any 2012. Igualment, en els propers mesos veurem la incorporació de la Biblioteca Digital Hispànica, node espanyol d'Europeana, a la World Digital Library. També assistirem al naixement de la Biblioteca Digital Iberoamericana en col·laboració amb les biblioteques nacionals d'Amèrica Llatina, de la qual estem ultimant-ne el prototip. Ens proposem també donar accés a l'arxiu digital del domini .es (300 milions d'URL), mostra de la recopilació i preservació del patrimoni nascut digital que ja està realitzant la BNE.

I en l'adaptació al llibre electrònic?

Donarem un nou impuls al desenvolupament de llibre electrònic amb l'experiència extreta del projecte ENCLAVE d'accés a obres subjectes a drets d'autor que liderem juntament amb la Federació de Gremis d'Editors Espanyols (FGEE). També proveirem l'accés a la BNE a través dels canals que triïn els usuaris tal com marca la Llei espanyola 11/2007 d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

Com afecta la crisi la BNE?

Des de la perspectiva de la gestió de la BNE veiem la crisi econòmica i el Pla de contenció de l'Administració pública com una oportunitat que ens obliga a invertir en la millora

de processos interns per fer una gestió més eficient. Analtzarem el què fem i com ho fem per deixar de realitzar alguns processos injustificats. Ens proposem innovar per tal que la Biblioteca Nacional tingui un model de gestió sostenible basat en la millora de processos i en l'eficiència.

En la mateixa línia volem reforçar els vincles amb les diferents biblioteques nacionals o regionals de les comunitats autònomes d'Espanya per establir diferents línies de treball col·laboratiu.

Som encara un país on es llegeix poc?

Es llegeix més del que sembla en realitat. Encara que a tots els que treballem en l'entorn del llibre ens agradaria que es llegís més. Les darreres dades donen xifres esperançadores. L'enquesta d'hàbits lectors constata que el 91,1% de la població espanyola més gran de 14 anys afirma llegir en qualsevol tipus de material, format i suport, ja sigui imprès o digital amb una freqüència, almenys, trimestral.

Quines propostes fa la BNE per promoure la lectura?

Des de la BNE oferim diversos programes encaminats a fer que diferents públics s'apropin al món del llibre, entès en el

més ampli sentit de la paraula. En el Museu de la BNE es programen activitats i tallers per a famílies i infants, i programes de suport a les activitats docents en l'ensenyament de la primària i l'obligatòria. L'oferta és molt variada i totes elles contribueixen a donar a conèixer el món del llibre tant en el seu aspecte formal com en el seu contingut: contes, teatre, poesia, tallers i activitats didàctiques per les quals l'any passat van passar més de 50.000 persones. En el mateix sentit les activitats culturals pretenen apropar la BNE a la societat: cicles de conferències, exposicions i activitats diverses que es programen amb la voluntat de crear un fòrum de participació i coneixement del món de la cultura impresa.

Per fi sembla que el 2013 Barcelona tindrà la seva Biblioteca Provincial. Quina opinió en té?

Crec que s'ha perdut molt de temps, massa. Però davant el projecte arquitectònic que van presentar el Ministeri de Cultura, la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona el passat 28 de setembre, m'atreveixo a dir que a més de la biblioteca pública més gran d'Espanya, amb el coneixement en matèria de gestió bibliotecària de què disposen els nostres serveis de Barcelona, pot ser que en un lustre es converteixi en la millor biblioteca pública d'Europa. ■ Ethel Paricio

La directora, al centre del magnífic edifici de la BNE

CIUTADANIA

La teleassistència, un servei per viure amb més seguretat i autonomia

Fotografies: Joan Foca de Vinals

A més d'actuar en casos d'emergència, la teleassistència realitza una funció d'acompanyament i prevenció

Des de fa més de quatre mesos, la Juana i el Pedro, un matrimoni de 74 anys de l'Hospitalet de Llobregat, duen un penjoll que els acompanya a tots els racons de casa seva. Només prement el botó es connecten amb professionals d'un centre d'atenció, obert 24 hores al dia els 365 dies de l'any, perquè en cas de necessitat puguin ser atesos immediatament. Actualment, 55.000 persones de la província de Barcelona ja el tenen. És el Servei Local de Teleassistència, impulsat per la Diputació de Barcelona, a través de l'Àrea de Benestar Social. Un servei que, a més d'actuar en casos d'emergència, realitza també una funció d'acompanyament i prevenció. Un servei, que en definitiva, ajuda que les persones grans puguin viure a casa seva amb més seguretat i autonomia.

A la província de Barcelona, el 16,5% de persones tenen més de 65 anys; i una de cada quatre d'aquestes pateixen manca d'autonomia, segons l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de la regió de Barcelona. A més, dues de cada deu persones amb manca d'autonomia viuen soles, i una de cada tres més grans de 65 pateix alguna caiguda al llarg de l'any. «**Les conseqüències d'aquestes caigudes són múltiples, en l'àmbit físic evidentment, però també en l'àmbit psicosocial, per la por de patir una nova caiguda i per la pèrdua de la confiança en el desenvolupament de les activitats de la vida diària**», assegura la diputada de Benestar Social de la Diputació de Barcelona, Montserrat Ballarín. Davant d'això, la teleassistència es configura avui com un servei que ofereix tranquil·litat, confiança, acompanyament i benestar per a les persones usuàries, però també —com diu la diputada— «**per a les seves famílies**».

En aquest mateix sentit, s'expressa la regidora de Serveis Socials, Salut, Sanitat i Convivència de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú, Encarna Grifell, «**es tracta d'un bon servei, molt ben valorat per la ciutadania, que fa una tasca preventiva important, estalviant accidents i promovent una actitud immediata en cas d'emergència, cosa que dóna molta tranquil·litat tant a les persones usuàries com a les seves famílies**». Actualment, aquest municipi té 1.318 usuaris, «**fet que suposa una cobertura del 12% sobre la població major de 65 anys**», assegura la regidora.

Molt més que un dispositiu d'emergències

La teleassistència és un servei universal adreçat a tothom que ho necessita i, en especial, a les persones més grans de vuitanta anys que viuen soles o amb altres persones grans amb algun tipus de dependència. Es tracta d'un servei proactiu, preventiu, que s'anticipa a les necessitats, amb trucades i visites de seguiment en situacions de risc o situacions especials. A tall d'exemple, aquest estiu es va

A la província de Barcelona, 55.000 persones disposen de teleassistència

activar el dispositiu de temperatures extremes, a causa de l'onada de calor, per tal de prevenir, minimitzar i atendre els efectes que sobre la salut podia provocar. Així, mentre va durar el protocol, es van realitzar 8.117 visites domiciliàries i es van gestionar 184.726 trucades des del centre d'atenció.

«El fet de saber que sempre hi ha algú darrere de l'aparell de teleassistència relaxa molt els usuaris i, naturalment, també les seves famílies», afirma Gisela Riberas, regidora de Polítiques Socials, Salut i Habitatge de Vallirana (municipi amb 120 usuaris). «A més, realitza una funció d'acompanyament», puntualitza la regidora d'Acció Social i Polítiques d'Igualtat de l'Ajuntament de Sant Joan Despí, Elena Embuena (430 usuaris). I és que el motiu principal de les trucades rebudes al centre d'atenció són converses per soledat, seguides de les emergències sanitàries. Respecte a les trucades realitzades per aquest centre d'atenció són bàsicament trucades de seguiment de l'usuari i de recordatori (visites al metge, aniversaris, etc.).

D'altra banda, la valoració que fan els usuaris del Servei Local de Teleassistència és, com afirma la diputada de Benestar Social, Montserrat Ballarín, «positiva». Nou de cada deu persones usuàries se senten molt o bastant satisfetes, sobretot per la seguretat que proporciona i la rapidesa i l'amabilitat en l'atenció, segons es constata en l'enquesta de satisfacció, encarregada per la Diputació de Barcelona.

A més, l'estudi afirma que el servei li dóna la seguretat i la convivència necessària per continuar vivint al seu municipi. Positiu també es mostra el regidor de Benestar Social, Sanitat Pública i Consum de l'Ajuntament de Manlleu (384 teleassistències), Joan Carles Rovira, encara que «demanaria que es pogués reduir el temps d'espera per instal·lar el Servei».

Unitats mòbils, més a prop, més seguretat

El Servei Local de Teleassistència es complementa amb dotze unitats mòbils, que donen servei a tot el territori. «Ofereixen una atenció davant d'emergències, que no requereixen un recurs sanitari d'urgència i permet fer visites de seguiment a persones usuàries en situació de fragilitat», afirma Montserrat Ballarín. Aquest servei, que es va posar en marxa el 2006, disposa d'unitats a Sant Feliu de Llobregat, Sabadell, Mataró, Manresa, l'Hospitalet de Llobregat, Granollers, Vic, Badalona, Berga, Vilafranca del Penedès, Terrassa i Igualada.

Des de l'any 1992, a través de l'Àrea de Benestar Social, la Diputació de Barcelona treballa per implantar aquest servei per tal de millorar i augmentar la qualitat de vida de les persones grans. Així, el 2005 es crea el Servei Local de Teleassistència amb la signatura d'un conveni de col·laboració amb l'IMERSO, la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP), i la Diputació de Barcelona, amb el suport de l'Obra Social de Catalunya Caixa. En aquest sentit, puntualitza Montserrat Ballarín, «la teleas-

sistència és un exemple de com la Diputació va encetar, ara fa cinc anys, quan va decidir donar suport als ajuntaments en el desplegament d'un servei de plena competència local i que ha adquirit una importància central, en el marc de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, en vigor des de fa gairebé quatre anys, i la Llei catalana de serveis socials, en marxa des de fa quasi tres anys».

Així, en el moment que va entrar en funcionament el Servei, a la província de Barcelona hi havia instal·lades al voltant de 3.800 teleassistències, xifra que representava una cobertura del 0,5% de la població més gran de 65 anys. Actualment, 55.000 usuaris, amb un nivell de cobertura del 9,5%. En concret, disposen de teleassistència prop d'un 10% de les persones més grans de 65 anys i un 22% de les més grans de vuitanta disposen d'aquest Servei, a 293 municipis de la província de Barcelona. **«La voluntat i el nostre compromís»** —apunta Ballarín— **«és el de créixer fins a donar servei l'any 2010 a 58.000 persones»**. I és que la Diputació, amb el Servei Local de Teleassistència, **«aposta per l'impuls de la innovació i les economies d'escala per fer realitat el quart pilar de l'estat del benestar: la consolidació d'uns serveis socials que garanteixin l'atenció universal a les necessitats bàsiques de la població, amb especial atenció al manteniment de l'autonomia personal i l'atenció a la dependència»**. ■ Susana Burgos

• Punt de vista

La teleassistència del futur

Toni Rivero

Responsable d'Estudis i Consultoria. Institut de l'Envel·liment. UAB www.envelliment.org

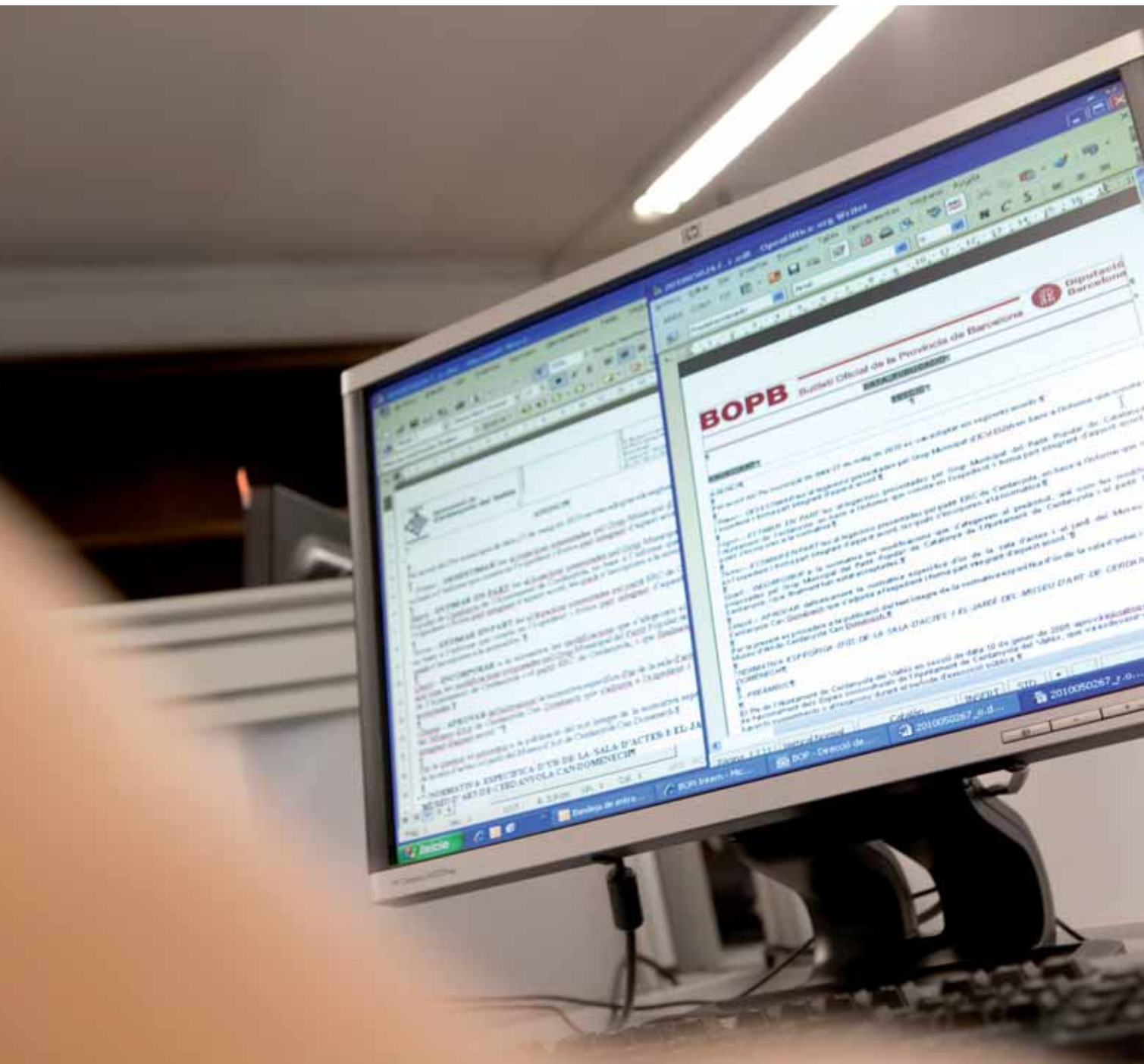
La Unió Europea, mitjançant els programes marc de R + D, impulsa el desenvolupament tecnològic de la teleassistència. Destaca l'acció *Ambient Assisted Living*, un programa que vol millorar la qualitat de vida de les persones grans, mitjançant la promoció de la vida independent a través de la utilització de les TIC. Una revisió dels projectes de recerca permet anticipar la teleassistència del futur.

Els sistemes en desenvolupament, alguns ja en fase d'introducció en el mercat, augmenten les prestacions de supervisió de les activitats de les persones usuàries, a dins i fora del domicili. Són sistemes amb un fort component sanitari, centrats especialment en la monitorització de les condicions de salut de persones amb malalties cròniques i/o greus, així com en la provisió de serveis de promoció d'autocura i rehabilitació. Però, més enllà, destaca una línia de treball, encara incipient, focalitzada a prevenir la dependència i a promoure la salut a partir de la recomanació i el seguiment individualitzat d'activitats d'envelliment actiu.

L'èxit de les noves funcions de la teleassistència depèn de les condicions tecnològiques, però també de les condicions d'usabilitat i d'acceptació social dels usuaris. En aquest sentit, resultarà clau que els dispositius s'adaptin a les necessitats i a les particularitats dels col·lectius destinataris, i que demostrin capacitat per introduir-se de forma «natural» en la vida quotidiana. No obstant això, en el cas de la promoció de l'envelliment actiu això no serà suficient. Segons la nostra experiència, serà necessària la implicació de les corporacions locals com a proveïdores d'activitats socioculturals o, com a mínim, com a referent de l'oferta disponible en el territori. ■

INNOVACIÓ LOCAL

El nou servei del BOPB, una solució a la dispersió de la informació oficial

Fotografies: Oscar Ferrer/Agò2

La internalització de l'edició del BOPB ha comportat una reducció de les despeses del servei i, consegüentment, una important reducció de les tarifes als anunciants

Des del passat mes de juliol, el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona (BOPB) s'ha convertit en l'e-BOPB, una publicació electrònica amb un nou format i aplicacions. Aquest nou pas del BOPB és una continuació d'altres etapes innovadores produïdes en els darrers anys. Així, el BOPB va ser el primer butlletí oficial provincial d'àmbit nacional a oferir-se per Internet amb caràcter gratuït, a suprimir el suport paper oficialitzant l'edició electrònica i a crear una extranet per als anunciants per a la gestió dels seus anuncis mitjançant la implantació de la signatura electrònica. La implantació del nou e-BOPB ha significat, també, incidir de manera directa en tres dels eixos bàsics de l'organització: reduir considerablement la despesa de l'edició, millorar l'accessibilitat de la informació i ser gestionat amb criteris de qualitat. Tot plegat amb l'objectiu no només d'augmentar la satisfacció dels seus clients i subscriptors, sinó també d'anticipar-se a les seves necessitats i a les expectatives de la societat actual.

Els eixos innovadors d'aquest nou BOPB passen per haver-ne assumit l'edició, per part de la mateixa Diputació, després de quinze anys de gestió externalitzada, amb una important reducció de la despesa; per haver trencat amb la compaginació en format butlletí, canviant-la per una edició totalment electrònica en la qual els anuncis són independents els uns dels altres, i per haver fusionat els serveis del BOPB i el CIDO (Cercador d'Informació de Diaris Oficials) per optimitzar recursos i aprofitar sinergies.

Repercussió del projecte e-BOPB

La Diputació de Barcelona edita el BOPB des de l'any 1834, a partir del Reial decret pel qual es crea la nova divisió territorial d'Espanya en províncies. Més recentment, és la Llei 5/2002, de 4 d'abril, reguladora dels butlletins oficials de les províncies, la que estableix el marc jurídic actual que configura els butlletins com un servei públic d'àmbit provincial, competència pròpia de les diputacions provincials, a les quals en correspon l'edició i la gestió.

L'esperit innovador del BOPB no és nou: ja l'any 1998 es va posar en marxa el butlletí electrònic amb caràcter universal i gratuït; el 2003 es va suprimir el suport paper i s'oficialitzà l'edició electrònica com a única edició oficial i autèntica, i el 2006 es va crear la plataforma electrònica (extranet) de gestió dels anuncis per a la seva publicació.

Entre els valors fonamentals que trobem en la nova estructura del BOPB hi ha la voluntat de conjugar la cultura de la transparència i l'accés a la informació, la simplificació de la gestió, l'eficiència en els serveis que es presten, el treball en equip, el respecte mediambiental inserit en la responsabilitat social corporativa, la innovació, l'aprenentatge i la millora contínua, i tot això orientat a la millora de la satisfacció dels seus clients, tant els anunciants com els mateixos ciutadans.

Mitjançant la implantació del projecte e-BOPB s'ha pretès, d'una banda, assumir des de la Direcció de Comunicació amb recursos propis l'edició del BOPB, després que aquesta estigués externalitzada des de feia quinze anys, amb la qual cosa s'ha pogut aconseguir un estalvi en les despeses de més d'un milió d'euros anuals.

El BOPB publica anualment al voltant de 86.000 anuncis, dels quals només el 13% estan subjectes a pagament de la taxa, mentre que el 87% restant són d'inserció gratuïta. Aquest percentatge d'anuncis de pagament ha anat disminuint de forma gradual, fins que en aquests dos darrers anys ha sofert una davallada com a conseqüència de la conjuntura econòmica i el consegüent augment (el 46%) dels anuncis procedent de l'Administració de Justícia, concrets del Social, els quals són tots insercions gratuïtes.

No obstant això, i tenint en compte que les despeses del servei han de repercutir-se únicament sobre els anuncis que són de pagament, des del BOPB es treballa per construir una organització basada en l'eficiència, la productivitat i la innovació per obtenir rendiments més alts amb els recursos existents i evitar augmentar les despeses pròpies en la mesura que sigui possible.

Anualment, el BOPB publica al voltant de 86.000 anuncis

Conseqüència d'aquesta voluntat d'innovació va ser la decisió d'internalitzar l'edició del butlletí, fet que ha comportat una reducció substancial de les despeses del servei i ha permès afavorir els anunciants amb una rebaixa significativa en l'import de totes les tarifes.

En aquest sentit, s'ha aprovat mitjançant una ordenança fiscal una important rebaixa de les tarifes ordinàries. Així mateix, s'han creat tarifes fixes per a l'Administració local que es tradueixen en una reducció de fins més del 50% de la seva partida de publicacions al BOPB.

D'altra banda, s'han posat en marxa nous serveis per auxiliar l'anunciant en la gestió dels seus anuncis, com és el cas del servei de publicació exprés, que s'ha concebut com una solució per a situacions crítiques en les quals s'ha de publicar un anunci en un termini fins i tot inferior a 24 hores. De totes maneres, les despeses d'aquest servei en cap cas s'han de revertir en el càlcul de les tarifes corresponents als anuncis tramitats amb caràcter ordinari o urgent.

El nou model també ha afavorit la simplificació del càlcul de les taxes, la qual cosa acostava la possibilitat d'implantar un sistema d'autoliquidació de la taxa, amb tots els avantatges que això suposa per als anunciants.

Però, a més, i amb la inquietud constant que ja des del 2003 ha tingut aquesta organització pel respecte al medi ambient,

amb la decisió de suprimir el suport paper, s'ha fet un pas més amb la creació d'un nou format dels textos publicats de manera independent, que facilita la impressió de l'anunci concret amb l'estalvi de paper que això suposa.

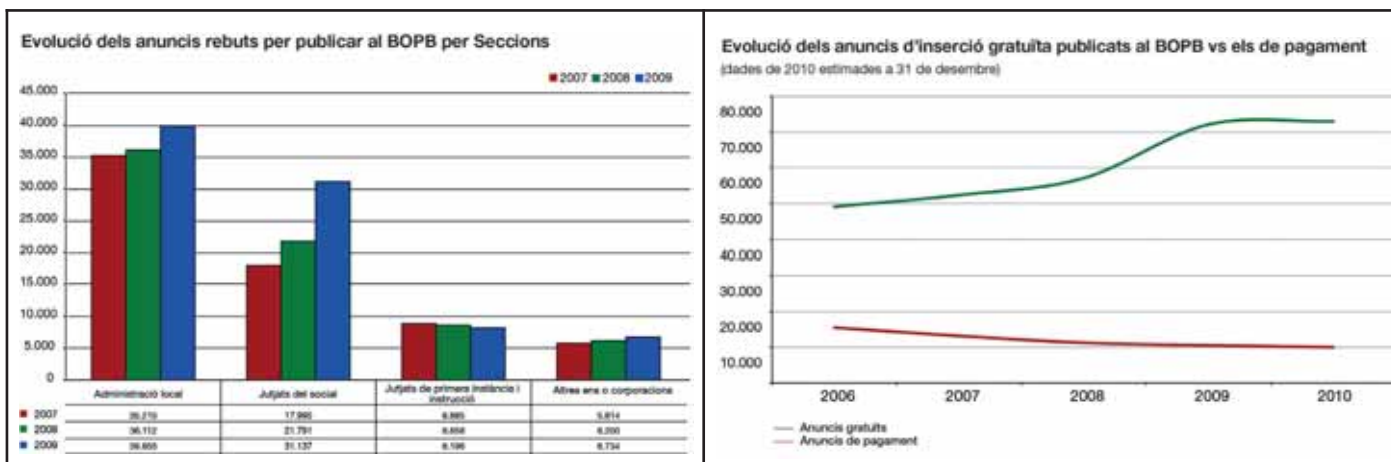
Optimització de l'accessibilitat a la informació

Amb la implantació del nou format d'edició del butlletí, s'ha fet necessària la renovació del web del BOPB. Amb aquest canvi s'ha aprofitat també per crear nous serveis per als ciutadans i anunciants, adaptar-lo a la imatge corporativa i simplificar i redistribuir els continguts perquè sigui més intuïtiu, accessible i usable.

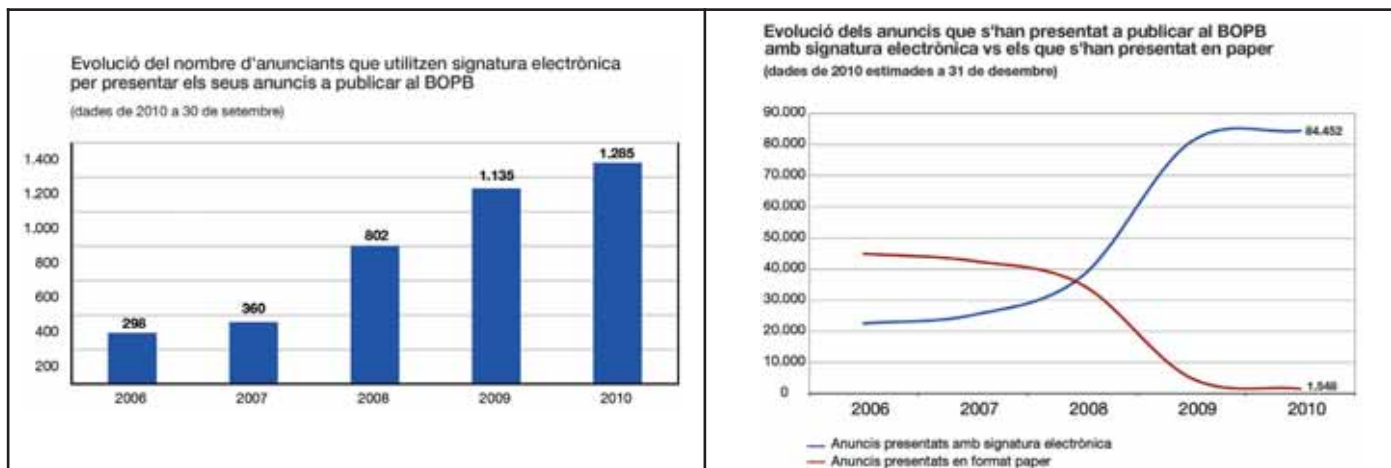
El web centralitza tota la informació referent al butlletí, com són els serveis de consulta, la tramitació electrònica dels anuncis que ara permet conèixer la data de publicació en el mateix moment de la seva inserció, la notificació de la publicació i la liquidació de la taxa mitjançant l'ús del certificat electrònic o altres mitjans d'identificació i autenticació reconeguts a l'empara de la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'accés electrònic dels ciutadans als serveis públics.

Pel que fa a les seues electròniques, i com a conseqüència de les possibilitats que ofereix el nou format d'edició del butlletí, es proposa als anunciants l'opció que enllacin directament les seues seues electròniques als anuncis publicats al BOPB, atorgant, d'aquesta manera, una major oficialitat als textos i evitant la diversitat de formats.

La primera gràfica mostra la progressió comentada en l'increment dels anuncis que es publiquen al BOPB procedents de l'Administració de Justícia, i més concretament dels jutjats del Social. Aquest increment es tradueix en l'evolució que es representa en la gràfica següent dels anuncis de pagament vs. les insercions de caràcter gratuït al BOPB.

En aquestes gràfiques es pot observar l'evolució espectacular que ha presentat la utilització del registre electrònic del BOPB en els darrers anys.

La fusió dels serveis del CIDO i del BOPB ha permès la creació de nous vincles que s'han convertit en un nou valor afegit per a l'usuari (ja siguin ciutadans, biblioteques, administracions...) en oferir-li la traçabilitat dels procediments que es publiquen en el BOPB i en altres butlletins oficials amb un seguiment rigorós de les diferents publicacions.

D'aquesta manera, el BOPB es presenta com una solució a l'actual i preocupant problema de la dispersió de la infor-

mació oficial, que sorgeix amb la publicació d'informació oficial d'interès general únicament en les diverses seues electròniques (taulers d'anuncis electrònics, perfils del contractant, etc.).

En aquest sentit, un primer pas ha estat el servei que s'ofereix als anunciant a través de l'extranet del BOPB, des de la qual els ajuntaments poden accedir als seus anuncis publicats al mateix BOPB, com també al seguiment

• Punt de vista

Cap a la qualitat total

Eduard Buil Brió

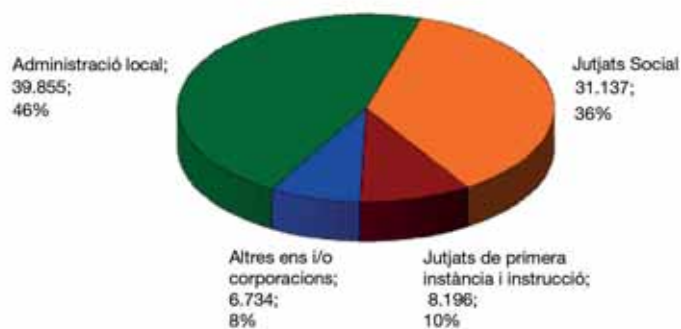
Auditor en cap de certificació d'AENOR

A dia d'avui, l'enfocament de l'ISO 9001 a processos permet a les organitzacions que presten els seus serveis als ciutadans donar una resposta eficient i eficaç en referència a l'acompliment del pactat i esperat pels usuaris. Els diferents serveis de l'Administració han iniciat el seu camí cap a la certificació ISO 9001 fa escassos anys; de forma generalitzada han començat revisant els processos procurant reordenar (quan ha calgut) i pautar les seves activitats de la forma més eficaç possible. Com no podia ser d'altra manera en empreses principiants en Sistema de Gestió de la Qualitat, els punts febles detectats durant la implantació es troben en la definició i la planificació d'objectius, l'establiment de mètodes per al seguiment dels processos i la gestió de les competències en el si de l'organització.

Aquest va ser el camí iniciat pel BOPB el 2007. Des de llavors, la millora contínua ha estat la raó de ser. S'ha combinat amb èxit l'esperit d'eficiència sense malmetre l'eficàcia vers l'usuari, s'han incorporat les darreres tecnologies de forma pionera, s'ha après a convertir les línies estratègiques en objectius mesurables i realitzables des de dins l'organització, s'han trobat indicadors que avaluen la capacitat dels processos i que permeten prendre decisions de futur i s'ha potenciat la gestió de les competències del personal. Un cop tancat el primer cicle de certificació ISO 9001 es pot afirmar que el BOPB avança cap a la «qualitat total». Cerca, mitjançant la consecució de la satisfacció equilibrada de les necessitats i expectatives de totes les parts interessades, l'èxit a llarg termini. Ajustar-se a models més ambiciosos (p. ex. EFQM) pot facilitar i incentivar aquest afany. Queden enrere els temps en què l'ISO 9001 només s'aplicava en la indústria. També les organitzacions al servei del ciutadans són cada cop més curoses en la qualitat prestada. ■

Anuncis rebuts per publicar al BOPB l'any 2009 per Seccions

La gràfica mostra com el major nombre de clients del BOPB es reparteixen a parts iguals entre l'Administració local i l'Administració de Justícia.

dels procediments que publiquen en qualsevol diari oficial que afecti l'àmbit territorial de Catalunya (DOGC, BOE, DOUE, etc.).

D'altra banda, des del BOPB s'ofereix l'accés al sistema d'informació a través de les seves bases de dades a aquelles administracions que vulguin disposar de les seves publicacions en els diferents diaris oficials. D'aquesta manera s'obté un més gran rendiment del treball efectuat a la vegada que es promou la interoperativitat en l'Administració.

Gestió de la qualitat

El Servei del Butlletí Oficial de la Província de Barcelona i altres Publicacions Oficials és un servei compromès amb els seus clients. Aquest compromís queda reflectit en la creació d'un servei d'atenció al client personalitzat, en la col·laboració que s'origina per aconseguir objectius comuns i en la formació personalitzada que se'ls ofereix, ja sigui en relació amb la normativa aplicable, amb els requeriments dels textos o amb les aplicacions informàtiques, entre d'altres.

Mostra d'això va ser la implantació, el 2007, d'un sistema de gestió de la qualitat conforme a la norma ISO 9001: 2007. Tot i això, després de tres anys de certificació i aconseguida la renovació, en aquests moments el BOPB es planteja un canvi important cap a sistemes de qualitat total.

Per aconseguir aquesta qualitat en els serveis i gràcies a la internalització de l'edició del butlletí s'implanten un major nombre de controls en tots i cada un dels circuits existents. Aquest fet permet tramitar les incidències que es produeixen amb major antelació i agilitzar i esmenar d'ofici els errors detectats, la qual cosa proporciona la possibilitat de ser més proactius en la resolució d'aquestes, amb el consegüent estalvi de temps i d'inconvenients per als anunciants.

Amb aquest projecte el BOPB demostra una vegada més que treballa per donar resposta a les necessitats i exigències dels ciutadans i anunciants a través de la formació i l'aprenentatge continu de tot el personal del servei. ■ **Ramon Viladomat**

• Punt de vista

El web del BOPB, un repte assolit!

Esteve Feliu i Massana

Responsable de Projectes de Can Antaviana

En la nostra feina sovint hem d'integrar-nos en equips de treball ja establerts i de tant en tant es donen les bones sinergies que fan que un projecte esdevingui una feina ben tancada, especial i ben resolta. El projecte és encara més engrescador si aquest equip està format per gent que aposta seriosament per avançar de manera ferma en el camí de l'e-administració.

És així com ha estat el desenvolupament de l'aplicació web per a la consulta del BOPB. Per les característiques de l'encàrrec era important trobar solucions senzilles per a situacions molt diverses: dades força complexes, perfils diversos de persones que les necessiten, cadascuna amb uns criteris de cerca i uns hàbits de navegació distints. Es requeria, doncs, un treball profund de disseny de la base de dades, d'arquitectura de la informació, d'usabilitat i de disseny gràfic.

Veient el resultat del projecte crec fermament que s'ha fet una bona feina. La coordinació i la relació amb l'equip tècnic de la Diputació van ser molt positives i han permès integrar una estructura de dades sòlida, amb un disseny d'interfície molt fàcil d'usar per a les persones que consulten habitualment el BOPB, una estètica molt neta i acurada que acompanya la navegació del visitant per un territori amigable i gens hostil, i li ofereix una terminologia administrativa de fàcil comprensió. En el disseny d'una aplicació d'aquesta complexitat cal treballar a fons l'organització dels detalls: preveure com els usuaris —cadascú des del seu propi tarannà— afrontarà l'exercici de trobar aquella informació precisa que necessita, tenint sempre present que l'objectiu és oferir una màquina amb tots els engranatges ben engraiats, silenciosa i suau, que respongui amb discreció a cada una de les ordres. ■

Foto: Bto Cels

Natale in Casa Cupiello

Qualitat, varietat de gèneres i de públics són els criteris de les programacions

Treure el teatre, la música i la dansa dels escenaris barcelonins i fer-los arribar al territori és la tasca que, des de fa catorze anys, desenvolupa l'Oficina de Difusió Artística (ODA) de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, que posa a l'abast dels 141 municipis de la província adherits a la Xarxa d'Espais Escènics Municipals, no només una oferta d'espectacles de qualitat i per a tots els públics, sinó també diversos serveis destinats a millorar la gestió, la qualitat i els recursos dels equipaments escènics locals que permeten que el teló s'aixequi.

Sumar esforços, respectar l'autonomia municipal

Una de les primeres polítiques culturals de la democràcia a la Diputació de Barcelona va ser comprometre's amb les programacions escèniques dels ajuntaments i també amb els sectors de la cultura que, just en aquella època, recuperaven un procés d'estructuració acompanyat d'una important efervescència creativa. El programa "Escena a l'abast", als anys vuitanta, va representar una petita revolució en l'incipient sistema escènic públic català que ara està donant els magnífics resultats que coneixem. Aquest programa va ser el precursor de l'Oficina de Difusió Artística. Ja als anys noranta, diversos ajuntaments de la província disposaven d'equipaments escènics amb programació professional, molts dels quals rebien suport per part de la Diputació de Barcelona mitjançant convocatòries de subvencions. La creació de l'ODA, al 1996, va suposar forma-

litzar i dotar de recursos una potent eina, inspirada en altres experiències europees i espanyoles, per garantir la programació estable i professional que anés més enllà d'oferir suport econòmic. I s'havia de fer en xarxa, implicant els programadors en la tria dels espectacles més interessants per oferir en gira per la província.

En el sistema teatral públic català, i en concret en el de la província de Barcelona, dominen principalment els espais escènics de titularitat pública, la major part del percentatge de contractació i de volum de negoci d'arts escèniques es porta a terme des dels equipaments culturals dels municipis de la província, és a dir, des dels ajuntaments. Aquests desenvolupen una importantíssima funció en la difusió i exhibició de les arts escèniques, ja que són bàsicament els que fomenten i asseguren la distribució dels espectacles per tot el territori. És en aquest sentit que la Diputació de Barcelona amb el seu model de treball en xarxa impulsa els circuits de difusió artística als teatres i auditoris públics, afavorint unes programacions de qualitat i d'actualitat, oferint a tota la ciutadania la possibilitat d'assistir al seu centre cultural de referència i gaudir d'uns excel·lents espectacles a casa seva. L'ODA ha constituït un model referencial i pioner en la prestació de suport a la difusió artística en l'esfera local per la metodologia de treball emprada.

Paral·lelament a tot aquest treball de potenciar la difusió artística, la Diputació de Barcelona ha fet i està fent una important inversió en la remodelació o construcció de nous equipaments escènics municipals. De la mà dels ajuntaments, aquestes inversions suposen millorar i ampliar l'exhibició de les arts escèniques al territori de la província de Barcelona.

Foto: Ros Ribas

American Buffalo

Més que subvencions

Les principals línies d'actuació de l'ODA es basen en l'impuls de circuits de difusió artística per a les programacions municipals, la prestació de suport tècnic i econòmic a les programacions d'arts escèniques que porten a terme els ajuntaments, i la creació i formació de nous públics, i és així que l'ODA, a través del Circuit de la Xarxa d'Espais Escènics Municipals, promou i coordina la distribució d'espectacles entre els equipaments culturals municipals, i amb això es pretén promoure l'activitat escènica i musical municipal amb criteris de professionalitat i de qualitat, alhora que vertebrar i difondre una xarxa d'equipaments per tal que puguin circular espectacles i concerts en les millors condicions per als municipis.

L'ODA va crear un òrgan consultiu que està integrat per tècnics programadors designats pels ens locals adherits i per representants tècnics de l'Àrea de Cultura, i constitueix l'espai perquè els municipis expressin els seus criteris, filtrin i valorin les propostes artístiques a les quals l'Àrea de Cultura donarà suport econòmic per a la seva contractació en gira.

Les gires de promoció inclouen la part de l'oferta artística que ha estat valorada especialment per la Comissió Escena i a la qual l'Àrea de Cultura dóna una major difusió, projecció al territori i suport econòmic als municipis. A tall d'exemple, aquest segon semestre del 2010, alguns dels títols que estan de gira pels municipis de la província són: *Un déu salvatge*, *Natale in casa Cupiello*, *Electra*, *Petita feina per a pallaso vell* i *American Buffalo*, pel que fa a teatre de text; en l'apartat de música trobem els concerts d'Ismael Se-

rano, *Love of Lesbian*, els d'Anna Roig i l'Ombre de Ton Chien i Folkincats; en dansa, *Brodas Bros*, *Avatar* de la Companyia Erre que Erre i *El salt de Nijinsky* de la companyia Trànsit dansa; i en circ *Rococo Bananas* de la companyia Los Excèntrics i *Limbus* de l'Ateneu Popular de Nou Barris.

Un dels valors afegits de formar part de la Xarxa d'Espais Escènics Municipals és l'assessorament «en línia», és a dir, el contacte no mediatitzat entre els responsables de l'ODA, experts en teatre, música i dansa, els programadors municipals i el sector empresarial i cultural de les arts escèniques. També es posa al servei de les polítiques culturals municipals un sistema integral d'informació sobre l'oferta escènica i musical de Catalunya —amb més d'un miler d'espectacles—, consultable des del web de la Diputació de Barcelona, el portal «Escenari».

Professionalitat requerida

En l'àmbit de les arts escèniques, la funcionalitat pública d'un teatre municipal és molt àmplia, no només permet realitzar activitats, projectes i exhibir espectacles, sinó també desenvolupar la funció de reconeixement institucional i de prestigi per als professionals i les entitats que hi intervenen i hi col·laboren. Algunes vegades es pretén propiciar l'accés a la cultura de la ciutadania; d'altres, fomentar la participació cultural activa, i en altres ocasions, consolidar la professionalització dels que comencen.

La idea essencial és que la Xarxa d'Espais Escènics Municipals promogui les programacions municipals amb criteris de servei públic que tinguin en compte la presència i l'e-

El repte actual és treballar en la creació de nous públics

quilibri dels diferents gèneres artístics, l'atenció als diferents públics existents, l'estabilitat i regularitat de la programació.

Per a l'ODA és essencial conèixer la resposta del públic als espectacles per així mantenir el nivell de qualitat en totes les seves propostes i realitzar les millores imprescindibles en tota política cultural.

Nous públics

Un dels efectes més rellevants del treball desenvolupat per l'ODA és que els municipis han incorporat la política teatral a la seva agenda de prioritats, i dediquen esforços tant a programar com a millorar o construir el seu espai escènic.

El repte que es planteja ara, però, no és augmentar la programació dels teatres, sinó augmentar el nombre de gent que va al teatre, això és, treballar en la creació de nous públics, que s'ha convertit per a la majoria de gestors dels espais escènics en l'objectiu més important.

Cal fer accessible l'oferta actual a públics interessats en les arts escèniques que fins al moment no han pogut accedir-hi, i alhora crear interès per les arts escèniques en sectors de població que no en tenen.

L'accés als llenguatges artístics i a la vida cultural és un dret humà i parteix de la necessitat de crear ciutadania cultural. Sense públic no hi ha teatre.

En aquest sentit, l'ODA dona suport a les estratègies de captació de públic que ha dissenyat cada municipi, com ara els estudis d'afluència als teatres, en què es col·labora tant en l'àmbit tècnic com econòmic. Des d'un altre front, s'estableixen contactes amb les companyies per incentivar-les perquè realitzin accions de sensibilització per a públics molt acotats (joves, gent gran) en els seus espais de relació habituals (instituts de secundària, casals d'avis o mercats): un tast d'un espectacle, ofert sense avisar, sorprèn, desperta la curiositat i, sovint, acaba inoculant el *verí del teatre*.

Xifres a escena

Segons les darreres dades disponibles, corresponents al 2009, més de tres milions de persones (el 82,3% dels ciutadans de la província) tenen la possibilitat de gaudir de l'oferta de la Xarxa d'Espais Escènics Municipals. D'aquestes, més de 322.000 van assistir a alguna funció de teatre, música o dansa d'entre les prop de 1.600 programades al llarg de l'any. El sector estrella continua sent el teatre de text, amb el 54,2% de la programació; la resta, se la reparteixen la música (38,2%) i la dansa (7,6%).

La crisi econòmica no ha afectat de forma rellevant ni l'assistència ni la quantitat d'espectacles programats, però sí el preu de la contractació: els ajuntaments es decanten per produccions amb caixets més assequibles perquè l'espectacle pugui continuar.

El salt de Nijinsky

Foto: Xavier Valls

INDICADORS MUNICIPALS

Biblioteques

La Gerència de Serveis de Biblioteques i el Servei de Programació van engegar l'any 2004 un Cercle de Comparació Intermunicipal de Biblioteques. L'any 2010 hi han participat 27 municipis de la província de Barcelona i els 10 districtes de la ciutat comtal, amb la finalitat de:

- Mesurar, comparar i avaluar resultats, mitjançant uns indicadors comuns consensuats.
- Formar un grup de treball per intercanviar experiències.
- Impulsar la millora dels serveis a través de la comparació entre municipis (*benchmarking*).

El quadre resum següent mostra els indicadors consensuats en l'àmbit de Biblioteques, així com el valor mitjà dels municipis participants de l'exercici 2009. Els indicadors s'han classificat en quatre dimensions de meta, i s'han agrupat segons els objectius genèrics de Biblioteques. Per a més informació: www.diba.cat/biblioteques/treballenxarxa/quefem/xarxabiblioteques/cercles.asp ■ www.diba.cat/menugovernlocal/ccl.asp ■ Àrea de Cultura – Gerència de Serveis de Biblioteques s.biblioteques@diba.cat ■ Àrea d'Hisenda i Recursos Interns – Servei de Programació s.programacio@diba.cat

Encàrrec polític	Ofertar un bon fons documental		2009		Fomentar les tecnologies de la informació		2009		Facilitar l'accés dels ciutadans a les biblioteques públiques		2009		Fomentar la lectura en tots els trams de població		2009			
	Fons documental per habitant	1,12	Punts d'informàtica per al públic per cada 1.000 hab.	0,45	Habitants per biblioteca	43.927	% de població inscrita de més de 65 anys (s/ la població del mateix tram)	16 %	% de població inscrita d'entre 40 i 64 anys (s/ la població del mateix tram)	30 %	Hores de servei de la biblioteca central (setmana estàndard)	48	% de població inscrita d'entre 25 i 39 anys (s/ la població del mateix tram)	54 %	Mitjana de les hores de servei de les biblioteques de proximitat (setmana estàndard)	37	% de població inscrita d'entre 15 i 24 anys (s/ la població del mateix tram)	75 %
	% de fons documental en lliure accés de préstec	86 %	% d'ordinadors amb servei d'ofimàtica	38 %	M ² per cada 1.000 habitants	32	% de visites que fan ús del servei d'Internet + ofimàtica	10,7 %	% de població inscrita de menys de 15 anys (s/ la població del mateix tram)	38 %	% de visites que fan ús del servei de Wi-Fi	4,2 %						
	Índex de renovació del fons	9,6 %																
Usuari / Client	Ofertar un servei de qualitat als ciutadans		2009		Fomentar l'ús de les biblioteques		2009		Realitzar activitats de dinamització cultural		2009							
	Grau de satisfacció amb els serveis bibliotecaris		7,9		Visites per habitant		3,3		% de visites per assistir a activitats de dinamització cultural		1,9 %							
	Queixes i suggeriments per cada 10.000 visites		1,58		Préstecs per habitant		2,3		Assistents per activitat de dinamització cultural		30,5							
					Préstecs per document de préstec en lliure accés		2,4		Activitats de dinamització cultural per cada 10.000 habitants		20,7							
				% de població que fa ús del servei de préstec		12,5 %		Nombre de places en clubs de lectura per 1.000 habitants		1,8								
				% d'escolars que han realitzat una visita a la biblioteca		22,3 %												
Valors organitzatius / Rel. hum.	Gestionar el servei amb les diverses formes de gestió		2009		Ofertar un servei de qualitat (model de gestió)		2009		Promoure un clima laboral positiu per als treballadors		2009		Millorar les habilitats dels treballadors		2009			
	Gestió directa (%) (ajuntament, organismes autònoms, emp. municipal)		100 %		Visites per treballador i hora de servei		8,8		% hores de baixa sobre hores de conveni		4,6 %		Hores anuals de formació per treballador		25,7			
	Gestió indirecta (%) (concessió, altres...)		0 %		Préstecs per treballador i hora de servei		6,1		Sou brut dels tècnics auxiliars de biblioteca		23.581							
					% de personal pagat per administracions diferents de l'ajuntament		28 %		% de dones respecte el total de treballadors/res		77 %							
Economia	Disposar dels recursos adequats		2009		Finançar adequadament el servei		2009		Gestionar adequadament els recursos		2009		Ofertar el servei a uns costos unitaris adequats		2009			
	Despesa corrent per habitant		13,8		% d'autofinançament per taxes i preus públics		0,2 %		% de la despesa destinada a personal		55,0 %		Despesa corrent per visita		4,2			
	Despesa corrent municipal per habitant		8,0		% d'autofinançament per part de la Diputació		39,2 %		% de la despesa per a activitats de dinamització cultural		4,1 %							
	% de la despesa corrent municipal sobre el pressupost corrent municipal		0,9 %		% d'autofinançament per aportacions d'altres institucions (Generalitat, etc.)		3,2 %		% de la despesa destinada a fons documental		12,1 %							
				% d'autofinançament per part de l'ajuntament		57,6 %		% de la despesa en fons documental finançada per l'ajuntament		21,7 %								

WEBS

https://ssweb.mpt.es/infofondo2010/info_ciudadanos

Una visió completa i detallada de l'execució del FEOSL

Com a complement ideal a la nostra anàlisi en profunditat, en aquest mateix número sobre el desenvolupament del Fons Estatal d'Inversió Local, proposem aquest web del Ministeri de Política Territorial i Administració del Govern d'Espanya, el qual aporta la visió més completa i detallada de l'estat d'execució del successor actual del FEIL, el Fons Estatal per a l'Ocupació i la Sostenibilitat Local (FEOSL).

El lloc permet accedir des del llistat general de crèdit disponible fins a la geolocalització gràfica dels 25.376 projectes aprovats, passant pels llistats detallats de les inversions per províncies i municipis.

LLIBRES

La política de protecció d'espais naturals de la Diputació de Barcelona

JORDI SOLER INSA. Àrea d'Espais Naturals
Col·lecció Estudis. Sèrie Territori, 8
Pàgines: 225. Preu: 10 euros

La Diputació ha impulsat, des de la dècada del 1960, una política de protecció d'espais naturals en el seu territori. El llibre fa un repàs a aquesta política que ha significat, al llarg dels anys, desenvolupar un règim de protecció per a més de cent mil hectàrees de sòl no urbanitzable i que ha donat com a resultat la Xarxa de Parcs Naturals. El 30 de setembre el president Antoni Fogué va presentar el llibre a la Llibreria de la Diputació, iniciant el cicle de col·loquis «Parlem de...». Més informació: www.diba.cat/llibreria/parlemde

El valor de les noves tecnologies d'informació territorial a l'administració local

Àrea d'Infraestructures, Urbanisme i Habitatge.
Col·lecció Documents de Treball. Sèrie Territori, 17
Preu: 5 euros

En els darrers anys han aparegut i consolidat noves tecnologies en el camp de la informació geogràfica, que ofereixen un alt grau d'aplicabilitat per a la diagnosi, la planificació i la gestió del territori. L'objectiu de la publicació és aprofundir en la seva utilitat per al desenvolupament de les polítiques públiques. Presentació del llibre: 2/12 a la Llibreria dins el cicle «Parlem de...».

Podeu adquirir aquestes publicacions a la Llibreria de la Diputació [←www.diba.cat/llibreria→](http://www.diba.cat/llibreria)

ESCAPA'T

Sortida cultural a Terrassa. La seu d'Ègara/Les esglésies de Sant Pere

A la seu d'Ègara s'organitza, el quart dissabte de cada mes, una visita guiada al conjunt monumental de les esglésies preromàniques de Sant Pere de Terrassa, origen de l'antiga població d'Ègara. D'aquesta època es conserven la capçalera de l'església de Santa Maria, el perímetre de la de Sant Miquel i l'absis de l'església de Sant Pere. El conjunt ens ofereix làpides, columnes, capitells, mosaics i restes de gran valor arqueològic. El preu de la visita és de 7,5 euros i cal fer reserva prèvia a l'Oficina de Turisme de l'Ajuntament de Terrassa.

Tel.: 93 739 70 19

www.turismepropbarcelona.cat

Barcelona

és molt més

TORRE AGBAR. BARCELONA

MONTSERRAT

Barcelona és molt més

A prop de la nova arquitectura de Barcelona tens la increïble arquitectura natural de Montserrat, de Sant Llorenç del Munt o dels cingles de Tavertet.
Molt a prop teu tens tota la província de Barcelona, un món per descobrir.

www.diba.cat/turisme

**Diputació
Barcelona**